ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 26ης Οκτωβρίου 1999

για τις εθνικές διατάξεις που κοινοποιήθηκαν από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας σχετικά με τους περιορισμούς στην εμπορία και τη χρήση κρεοσώτου

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(1999) 3425]

(Το κείμενο στη γερμανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(1999/833/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 95 παράγραφος 6,

Εκτιμώντας ότι:

I. ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1. Κοινοτική νομοθεσία: οδηγία 94/60/ΕΚ

(1) Η οδηγία 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Ιουλίου 1976, περί προσεγγίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που αφορούν περιορισμούς κυκλοφορίας στην αγορά και χρήσεως μερικών επικίνδυνων ουσιών και παρασκευασμάτων [1], όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 1999/77/ΕΚ [2], προβλέπει την απαγόρευση και τον περιορισμό της χρήσης ορισμένων επικίνδυνων ουσιών και παρασκευασμάτων. Η οδηγία 76/769/ΕΟΚ τροποποιείται τακτικά ώστε να περιλαμβάνονται στο παράρτημά της και άλλες ουσίες που είναι επικίνδυνες για τον άνθρωπο και το περιβάλλον.

(2) Η οδηγία 94/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [3] που τροποποιεί για δέκατη τέταρτη φορά την οδηγία 76/769/ΕΟΚ, εναρμονίζει, μεταξύ άλλων, τη χρήση και την κυκλοφορία στην αγορά του κρεοσώτου και άλλων παρόμοιων αποσταγμάτων λιθανθρακόπισσας, καθώς και παρασκευασμάτων που τα περιέχουν, θέτοντας όρια στην περιεκτικότητά τους σε ένα συγκεκριμένο συστατικό το βενζο[α]πυρένιο, στο εξής αναφερόμενο ως B[a]P, και σε υδατοεκχυλίσιμες φαινόλες όταν χρησιμοποιούνται για την επεξεργασία ξύλου (σημείο 32 του παραρτήματος της οδηγίας 94/60/ΕΚ). Η μέγιστη συγκέντρωση για το B[a]P καθορίζεται στα 50 ppm (= 0,005 %) κατά βάρος ενώ η μέγιστη συγκέντρωση για τις υδατοεκχυλίσιμες φαινόλες καθορίζεται στο 3 % (= 30 g/kg) κατά βάρος. Ξύλα επεξεργασμένα με κρεόσωτο ή παρασκευάσματα που περιέχουν κρεόσωτο και που δεν ανταποκρίνονται στα όρια αυτά δεν μπορούν να διατίθενται στην αγορά.

(3) Εντούτοις, κατά παρέκκλιση, η οδηγία επιτρέπει τη χρήση κρεοσώτου και παρασκευασμάτων που περιέχουν κρεόσωτο με περιεκτικότητα σε B[a]P μέχρι 500 ppm (= 0,05 %) κατά βάρος και σε υδατοεκχυλίσιμες φαινόλες μέχρι 30 g/kg για την επεξεργασία ξύλου σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις. Τα προϊόντα αυτά δεν μπορούν να πωλούνται στο ευρύ κοινό και οι περιέκτες τους πρέπει να φέρουν επισήμανση με την ένδειξη «Αποκλειστικά για χρήση σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις». Ξύλα επεξεργασμένα με τον τρόπο αυτό και διατιθέμενα στην αγορά για πρώτη φορά μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνον σε βιομηχανικές και επαγγελματικές εφαρμογές, εκτός από ορισμένες περιπτώσεις όπου η χρήση τους αποκλείεται, π.χ. μέσα σε κτίρια, σε επαφή με προϊόντα που προορίζονται για ανθρώπινη ή ζωική κατανάλωση, σε παιδικές χαρές και σε άλλους εξωτερικούς χώρους δημόσιας ψυχαγωγίας ή όπου υπάρχει κίνδυνος για επαφή με το δέρμα. Παλιά επεξεργασμένα ξύλα που διατίθενται για δεύτερη φορά στην αγορά μπορούν να χρησιμοποιηθούν άσχετα με τον χρησιμοποιηθέντα τύπο κρεοσώτου, εκτός από τις περιπτώσεις που αναφέρθηκαν παραπάνω.

2. Γερμανικές εθνικές διατάξεις

(4) Η γερμανική νομοθεσία χρησιμοποιεί τον όρο «πισσέλαια» για τον χαρακτηρισμό των ουσιών που υπάγονται στις υπόψη διατάξεις. Το γερμανικό διάταγμα για τα πισσέλαια (Teerölverordnung), που περιλαμβάνει τις εθνικές διατάξεις σχετικά με το κρεόσωτο, κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή το 1990, δημοσιεύτηκε στις 15 Ιουνίου 1991 και άρχισε να ισχύει την 1η Οκτωβρίου 1991. Ως τμήμα της γενικής αναμόρφωσης της νομοθεσίας για την παραγωγή, εμπορία και χρήση, οι διατάξεις του διατάγματος για τα πισσέλαια περιελήφθησαν την 1η Νοεμβρίου 1993 σε δύο διατάγματα, το διάταγμα για τα υπό απαγόρευση χημικά προϊόντα (Chemikalien Verbotsverordnung, ChemVerbotsV) και το διάταγμα για τις επικίνδυνες ουσίες (Gefahrstoffverordnung, GefStoffV) χωρίς αλλαγές στο ουσια-

[1] ΕΕ L 262 της 27.9.1976, σ. 201.
[2] ΕΕ L 207 της 6.8.1999, σ. 18.
[3] ΕΕ L 365 της 31.12.1994, σ. 1

στικό περιεχόμενο. Οι διατάξεις των δύο διαταγμάτων σχετικά με τα πισσέλαια τροποποιήθηκαν με διάταγμα της 19ης Σεπτεμβρίου 1994.

(5) Ο όρος «πισσέλαια» καλύπτει όλες τις ουσίες που παράγονται ως υγρά παραπροϊόντα της φρύξεως του άνθρακα ή του ξύλου, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που χαρακτηρίζονται με τον όρο «κρεόσωτο».

(6) Η νομοθεσία όσον αφορά τα πισσέλαια στη Γερμανία συνίσταται σήμερα από:

— διατάξεις σχετικά με τη διάθεση στην αγορά, ενσωματωμένες στο διάταγμα για τις υπό απαγόρευση ουσίες στο σημείο 17 του προσαρτήματος της παραγράφου 1,

— διατάξεις σχετικά με τις ειδικές απαιτήσεις επισήμανσης, ενσωματωμένες στο διάταγμα για τις επικίνδυνες ουσίες στην παράγραφο 12, σε συνδυασμό με το προσάρτημα III, αριθ. 15,

— διατάξεις σχετικά με την παραγωγή και χρήση, ενσωματωμένες στο διάταγμα για τις επικίνδυνες ουσίες στην παράγραφο 15, σε συνδυασμό με το προσάρτημα IV αριθ. 13.

(7) Κατ' αρχήν, οι γερμανικοί κανονισμοί θέτουν περιορισμούς στην παραγωγή, εμπορία και χρήση ουσιών και παρασκευασμάτων που περιέχουν κρεόσωτο και ξύλα επεξεργασμένα με τέτοιες ουσίες, ανάλογα με τις διάφορες οριακές τιμές της περιεκτικότητας B[a]P: 5 ppm, 50 ppm, και 500 ppm.

(8) Η γερμανική νομοθεσία έχει εφαρμογή τόσο στο κρεόσωτο και τα παρασκευάσματα που περιέχουν κρεόσωτο όσο και στα προϊόντα που είναι κατασκευασμένα από ξύλο, εν μέρει ή εξ ολοκλήρου, που έχει υποστεί επεξεργασία με κρεόσωτο ή προϊόντα που περιέχουν κρεόσωτο.

(9) Οι περιορισμοί στην εμπορία και τη χρήση κρεοσώτου και ξύλων επεξεργασμένων με κρεόσωτο είναι οι εξής:

1. Η πώληση σε ιδιώτες καταναλωτές κρεοσώτου και παρασκευασμάτων που περιέχουν κρεόσωτο απαγορεύεται εντελώς, άσχετα με την περιεκτικότητά τους σε B[a]P.

2. Κρεόσωτο με περιεκτικότητα σε B[a]P μικρότερη από 5 ppm:

α) η χρήση επιτρέπεται μόνον σε κλειστές βιομηχανικές εγκαταστάσεις·

β) η πώληση ξύλων που έχουν υποβληθεί σε επεξεργασία με τέτοιου είδους κρεόσωτο με τη μέθοδο της επίθεσης με πινέλο, του απλώματος ή της εμβάπτισης απαγορεύεται·

γ) δεν επιτρέπεται η χρήση επεξεργασμένων ξύλων μέσα σε κτίρια ή ως καταναλωτικά προϊόντα στα πλαίσια των ορισμών του νόμου για τα τρόφιμα και τα καταναλωτικά προϊόντα (π.χ. συσκευασία τροφίμων, προϊόντα υγιεινής και παιχνίδια).

3. Κρεόσωτο με περιεκτικότητα σε B[a]P της τάξεως των 5 έως 50 ppm:

α) Η διάθεση στην αγορά επιτρέπεται μόνο για χρήση σε κλειστές βιομηχανικές εγκαταστάσεις με την εφαρμογή ορισμένων τεχνικών διαπότισης:

— διαπότιση υπό πίεση με τελικό κενό,

— άλλες μέθοδοι διαπότισης για τη μερική διαπότιση ξύλινων στύλων, με τις οποίες διασφαλίζεται η σε βάθος προστασία, ειδικά η εμβάπτιση με τη μέθοδο θερμού-ψυχρού με τελική μείωση της συγκέντρωσης του κρεοσώτου στην επιφάνεια,

— άλλες μέθοδοι που διασφαλίζουν την αυτή ή καλύτερη προστασία του ανθρώπου και του περιβάλλοντος·

β) η πώληση ξύλων επεξεργασμένων με το κρεόσωτο αυτό απαγορεύεται αν η διαπότιση δεν έχει γίνει σύμφωνα με μια από τις προαναφερθείσες τεχνικές·

γ) η πώληση επεξεργασμένων ξύλων απαγορεύεται εντελώς για χρήση μέσα σε κτίρια, σε παιδικές χαρές ή για άλλους σκοπούς όπου υπάρχει τακτική επαφή με το δέρμα του ανθρώπου, ή ως καταναλωτικό προϊόν στα πλαίσια των ορισμών του νόμου για τα τρόφιμα και τα καταναλωτικά προϊόντα.

4. Κρεόσωτο με περιεκτικότητα σε B[a]P της τάξεως των 50 έως 500 ppm:

α) η χρήση επιτρέπεται μόνον για βιομηχανική επεξεργασία σιδηροδρομικών τραβερσών και ηλεκτρικών στύλων με τη μέθοδο της διαπότισης υπό πίεση με τελικό κενό·

β) η πώληση ξύλων επεξεργασμένων με το κρεόσωτο αυτό απαγορεύεται εκτός για χρήση ως σιδηροδρομικές τραβέρσες ή ηλεκτρικοί στύλοι που προορίζονται για εξαγωγή σε χώρες όπου οι κλιματικές συνθήκες επιβάλλουν αυξημένη προστασία του ξύλου.

5. Επιπλέον, όλοι οι τύποι κρεοσώτου με περιεκτικότητα σε B[a]P μέχρι 500 ppm μπορούν να διατίθενται στην

αγορά για αποκλειστική χρήση σε χώρες όπου οι κλιματικές συνθήκες απαιτούν αυξημένη προστασία του ξύλου.

6. Προηγουμένως επεξεργασμένες σιδηροδρομικές τραβέρσες, ηλεκτρικοί στύλοι και κολώνες μπορούν να διατίθενται και πάλι ως έχουν (έστω κι αν υφίσταται υπέρβαση των υποδεικνυομένων ορίων). Η εμπορία αυτή πάντως απαγορεύεται εάν:

— η διαπότιση έγινε λιγότερο από 15 χρόνια πριν,

— δεν έχουν μονίμως σφραγιστεί ή καλυφθεί φρεσκοτομημένα σημεία,

— τα ξύλα προορίζονται για χρήση μέσα σε κτίρια, σε παιδικές χαρές ή για άλλους σκοπούς όπου υφίσταται τακτική επαφή με το ανθρώπινο δέρμα,

— τα ξύλινα προϊόντα προορίζονται για ιδιώτες καταναλωτές,

— τα προϊόντα είναι καταναλωτικά προϊόντα που υπάγονται στο νόμο για τα τρόφιμα και τα καταναλωτικά προϊόντα.

(10) Η γερμανική εθνική νομοθεσία σχετικά με τα πισσέλαια τροποποιήθηκε για δεύτερη φορά με διάταγμα της 12ης Ιουνίου 1996. Με αυτό, μεταφέρθηκε ένα μέρος των διατάξεων της οδηγίας 94/60/ΕΚ στη γερμανική νομοθεσία. Στην πρώτη τους έκδοση, οι γερμανικοί κανονισμοί δεν περιελάμβαναν διατάξεις σχετικά με την περιεκτικότητα του κρεοσώτου σε υδατοδιαλυτές φαινολικές ενώσεις, απαιτήσεις σχετικά με το ελάχιστο μέγεθος των βαρελιών κρεοσώτου με 50 έως 500 ppm B[a]P ή ειδικές απαιτήσεις επισήμανσης πρασκευασμάτων που περιέχουν τέτοιο κρεόσωτο, ενώ με την οδηγία θεσπίζεται μέγιστη περιεκτικότητα 3% σε φαινολικές ενώσεις και ειδικές απαιτήσεις επισήμανσης για κρεόσωτο που περιέχει πάνω από 50 ppm B[a]P. Οι διατάξεις αυτές, που είναι αυστηρότερες από την αρχική γερμανική νομοθεσία, ενσωματώθηκαν στο διάταγμα για τα υπό απαγόρευση χημικά προϊόντα και το διάταγμα για τις επικίνδυνες ουσίες με το τροποποιητικό διάταγμα του 1996. Εντούτοις, οι απαιτήσεις επισήμανσης είναι ελαφρώς διαφορετικές από τις κοινοτικές διατάξεις. Η γερμανική εθνική νομοθεσία απαιτεί την ακόλουθη διατύπωση: «Για αποκλειστική χρήση στη διαπότιση υπό πίεση με τελικό κενό για σιδηροδρομικές τραβέρσες και ηλεκτρικούς στύλους». Περαιτέρω, το δεύτερο τροποποιητικό διάταγμα περιόρισε ακόμη περισσότερο τη χρήση παλιών επεξεργασμένων ξύλων: πέραν από τους προαναφερθέντες περιορισμούς, προηγουμένως επεξεργασμένες τραβέρσες, ηλεκτρικοί στύλοι και κολώνες μπορούν να διατεθούν στο εμπόριο μόνον «ως έχουν» πάλι.

3. **Σύγκριση μεταξύ των γερμανικών διατάξεων και της οδηγίας 94/60/ΕΚ**

(11) Στον πίνακα 1 εμφαίνονται λεπτομερώς οι διαφορές μεταξύ των περιορισμών στην εμπορία και χρήση κρεοσώτου και ξύλων επεξεργασμένων με κρεόσωτο ανάλογα με την περιεκτικότητα σε B[a]P που προβλέπονται στην οδηγία 94/60/ΕΚ και στο ισχύον γερμανικό νομικό σύστημα κατά την ημερομηνία έκδοσης της οδηγίας.

Πίνακας 1

Σύγκριση μεταξύ της οδηγίας 94/60/ΕΚ και των γερμανικών κανονισμών

	Οδηγία 94/60/ΕΚ του Συμβουλίου	Γερμανικοί κανονισμοί
B[a]P < 5 ppm	Δεν υπάρχουν περιορισμοί στην πώληση ή χρήση κρεοσώτου ή νεοεπεξεργασμένων ξύλων	Η πώληση κρεοσώτου σε ιδιώτες καταναλωτές και για χρήση μέσα σε κτίρια απαγορεύεται Βιομηχανική χρήση μόνον σε κλειστές εγκαταστάσεις Η πώληση επεξεργασμένων ξύλων απαγορεύεται εάν το κρεόσωτο είχε επιτεθεί με πινέλο, στρώσιμο ή εμβάπτιση, ή για χρήση σε εσωτερικούς χώρους ή ως καταναλωτικό προϊόν εμπίπτον στους ορισμούς του νόμου για τα τρόφιμα και τα καταναλωτικά προϊόντα

	Οδηγία 94/60/ΕΚ του Συμβουλίου	Γερμανικοί κανονισμοί
B[a]P 5-50 ppm	Δεν υπάρχουν περιορισμοί στην πώληση ή χρήση κρεοσώτου ή νεοεπεξεργασμένων ξύλων	Η πώληση κρεοσώτου σε ιδιώτες καταναλωτές απαγορεύεται Βιομηχανική χρήση μόνον σε κλειστές εγκαταστάσεις με ορισμένες τεχνικές διαπότισης: — διαπότιση υπό πίεση με τελικό κενό — άλλες μέθοδοι με την ίδια προστασία για τους ανθρώπους και το περιβάλλον — άλλες μέθοδοι διαπότισης για τη μερική διαπότιση ξύλινων στύλων που διασφαλίζουν την σε βάθος προστασία, ιδιαίτερα, εμβάπτιση με τη μέθοδο θερμού-ψυχρού με τελική μείωση της συγκέντρωσης κρεοσώτου στην επιφάνεια Η πώληση επεξεργασμένων ξύλων απαγορεύεται εάν η διαπότιση δεν έχει γίνει με τις ανωτέρω αναφερθείσες τεχνικές. Η πώληση επεξεργασμένων ξύλων απαγορεύεται απολύτως για χρήση μέσα σε κτίρια, σε παιδικές χαρές ή για άλλους σκοπούς όπου υπάρχει τακτική επαφή με το δέρμα, ή ως καταναλωτικό προϊόν υπαγόμενο στους ορισμούς του νόμου για τα τρόφιμα και τα καταναλωτικά προϊόντα
B[a]P 50-500 ppm	Περιορισμοί στην πώληση κρεσώτου: — απαγόρευση πώλησης σε ιδιώτες — χρήση επιτρεπόμενη μόνο σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις. Ελάχιστο μέγεθος βαρελιού 200 l. Απαίτηση ειδικής επισήμανσης Ξύλα επεξεργασμένα με κρεόσωτο μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο για επαγγελματικές και βιομηχανικές εφαρμογές: — σιδηροδρόμους — ηλεκτρικούς στύλους — περιφράξεις — υδρονομικές εργασίες Ρητοί περιορισμοί σε επεξεργασμένα ξύλα. Δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν: — μέσα σε κτίρια — σε επαφή με τρόφιμα — για περιέκτες για καλλιεργητικούς σκοπούς — σε παιδικές χαρές ή άλλους χώρους όπου υπάρχει κίνδυνος επαφής με το δέρμα	Η πώληση κρεοσώτου σε ιδιώτες καταναλωτές απαγορεύεται. Εντούτοις, όλα τα είδη κρεοσώτου με περιεκτικότητα σε B[a]P μέχρι 500 ppm μπορούν να διατεθούν στην αγορά για αποκλειστική χρήση σε χώρες όπου λόγω κλιματικών συνθηκών απαιτείται αυξημένη προστασία των ξύλων Η χρήση επιτρέπεται μόνον για βιομηχανική επεξεργασία σιδηροδρομικών τραβερσών και ηλεκτρικών στύλων με τη μέθοδο της διαπότισης υπό πίεση με τελικό κενό Η πώληση επεξεργασμένων ξύλων απαγορεύεται εκτός για χρήση ως σιδηροδρομικές τραβέρσες ή ως ηλεκτρικοί στύλοι που προορίζονται για εξαγωγή σε χώρες όπου λόγω κλιματικών συνθηκών απαιτείται αυξημένη προστασία των ξύλων

	Οδηγία 94/60/ΕΚ του Συμβουλίου	Γερμανικοί κανονισμοί
B[a]P > 500 ppm ή υδατοδιαλυτές φαινόλες >3 %	Ολική απαγόρευση πώλησης και χρήσης κρεοσώτου και επεξεργασμένων προϊόντων	Ολική απαγόρευση πώλησης και χρήσης κρεοσώτου και επεξεργασμένων προϊόντων για περιεκτικότητα σε B[a]P > 500 ppm (δεν υφίστανται διατάξεις για τις υδατοδιαλυτές φαινόλες!)
Παλιά επεξεργασμένα ξύλα	Ελεγχόμενη χρήση όσον αφορά ξύλα επεξεργασμένα σε κρεόσωτο που περιέχουν B[a]P μεταξύ 50 και 500 ppm	Προηγουμένως επεξεργασμένες τραβέρσες, ηλεκτρικοί στύλοι και κολώνες μπορούν να διατεθούν και πάλι στο εμπόριο (έστω και με υπέρβαση των καθορισμένων ορίων). Η διάθεση αυτή ωστόσο απαγορεύεται αν: — η διαπότιση έγινε λιγότερο από 15 χρόνια πριν — δεν έχουν σφραγιστεί τα φρεσκοκομμένα σημεία — τα ξύλα προορίζονται για χρήση μέσα σε κτίρια, σε παιδικές χαρές ή για άλλους σκοπούς όπου επέρχεται τακτική επαφή με το δέρμα — τα ξύλα προορίζονται για ιδιώτες καταναλωτές — τα προϊόντα είναι καταναλωτικά προϊόντα υπαγόμενα στο νόμο για τα τρόφιμα και τα καταναλωτικά προϊόντα

(12) Συνοπτικά, οι γερμανικές διατάξεις είναι πιο περιοριστικές από ορισμένες απόψεις:

— το κρεόσωτο και τα παρασκευάσματα που περιέχουν κρεόσωτο δεν μπορούν να πωλούνται σε ιδιώτες καταναλωτές άσχετα με την περιεκτικότητά τους σε B[a]P,

— η διάθεση στην αγορά κρεοσώτου και παρασκευασμάτων που περιέχουν κρεόσωτο με περιεκτικότητα σε B[a]P μέχρι 500 ppm είναι δυνατή μόνον για εξαγωγή σε χώρες όπου λόγω κλιματικών συνθηκών απαιτείται αυξημένη προστασία του ξύλου και, εγχωρίως, για βιομηχανική χρήση. Επιπλέον, έχουν θεσπιστεί ορισμένες ειδικές υποχρεώσεις για τη χρήση κρεοσώτου και παρασκευασμάτων που περιέχουν κρεόσωτο όσον αφορά την τεχνολογική διαδικασία ανάλογα με την περιεκτικότητα σε B[a]P (5, 5-50, και 50-500ppm),

— νεοεπεξεργασμένα ξύλα δεν μπορούν να διατίθενται στην αγορά εκτός και αν πληρούν ορισμένες απαιτήσεις όσον αφορά τη διαδικασία επεξεργασίας. Ορισμένοι πρόσθετοι περιορισμοί εφαρμόζονται στη χρήση ξύλων επεξεργασμένων με κρεόσωτο που περιέχει λιγότερο από 50 ppm. Ξύλα επεξεργασμένα με κρεόσωτο που περιέχει 50-500 ppm B[a]P μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνον για δύο ειδικές εφαρμογές (σιδηροδρομικές τραβέρσες, ηλεκτρικοί στύλοι για εξαγωγή),

— η διάθεση στην αγορά και η χρήση προηγουμένως επεξεργασμένων ξύλων υπόκειται σε μεγαλύτερους περιορισμούς σε σύγκριση με την οδηγία ΕΚ.

II. **ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ**

(13) Η οδηγία 94/60/ΕΚ εκδόθηκε στις 20 Δεκεμβρίου 1994. Η οδηγία έπρεπε να ενσωματωθεί στην εθνική νομοθεσία των κρατών μελών το αργότερο ένα χρόνο από την έκδοσή της, δηλαδή μέχρι τις 20 Δεκεμβρίου 1995 (άρθρο 2 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο) ενώ οι εθνικές διατάξεις έπρεπε να εφαρμοστούν από τις 20 Ιουνίου 1996 (άρθρο 2 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο).

(14) Με επιστολή της με ημερομηνία 4 Ιουλίου 1995, η Γερμανία υπέβαλε έκθεση (με ημερομηνία 19 Ιουλίου 1995) με την οποία ενημέρωνε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι για λόγους προστασίας της υγείας η Γερμανία θεωρούσε αναγκαίο να συνεχίσει να εφαρμόζει την ήδη υφιστάμενη νομοθεσία για τα «πισσέλαια» και ζητούσε παρέκκλιση με βάση το πρότερο άρθρο 100α παράγραφος 4 της συνθήκης ΕΚ από την οδηγία 94/60/ΕΚ όσον αφορά το κρεόσωτο.

Ανηγγέλετο επίσης ότι επρόκειτο να γίνουν ορισμένες τροποποιήσεις ώστε να ενσωματωθεί στην εθνική νομοθεσία ένα μέρος των διατάξεων της κοινοτικής οδηγίας. Οι τροποποιήσεις αυτές κοινοποιήθηκαν στις 8 Ιουλίου 1996.

(15) Με επιστολή της, της 6ης Δεκεμβρίου 1995, η Επιτροπή κάλεσε τα υπόλοιπα κράτη μέλη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με το γερμανικό αίτημα βάσει του πρότερου άρθρου 100α παράγραφος 4. Σχόλια υπέβαλαν η Δανία, η Σουηδία, η Ολλανδία, η Αυστρία και το Ηνωμένο Βασίλειο.

(16) Η *Δανία* υπογραμμίζει ότι κατά τη γνώμη της, το κρεόσωτο είναι μια πολύ επικίνδυνη ουσία τόσο για τον άνθρωπο όσο και για το περιβάλλον, και η χρήση του θα πρέπει να περιοριστεί όσο είναι δυνατόν ή ακόμη και να απαγορευτεί πλήρως. Η Δανία υποστηρίζει συνεπώς απόλυτα την ιδέα να δοθεί στη Γερμανία η δυνατότητα εφαρμογής αυστηρότερων εθνικών κανόνων όσον αφορά το κρεόσωτο.

(17) Η *Σουηδία* ασπάζεται τις γερμανικές απόψεις όσον αφορά τους κινδύνους από το κρεόσωτο και τα επεξεργασμένα με κρεόσωτο ξύλα και δεν έχει αντιρρήσεις όσον αφορά τις κοινοποιηθείσες αυστηρότερες γερμανικές διατάξεις. Η Σουηδία υπογραμμίζει ότι το κρεόσωτο έχει δυσμενείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις, καθώς είναι λίαν τοξικό για ορισμένους υδρόβιους οργανισμούς ενώ ορισμένα συστατικά του βιοσυσσωρεύονται. Συνεπώς, η χρήση κρεοσώτου και ξύλων επεξεργασμένων με κρεόσωτο θα πρέπει να περιοριστεί ώστε να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος βλαβών. Η Σουηδία υπενθυμίζει ότι και αυτή έχει γνωστοποιήσει την πρόθεσή της για διατήρηση των εθνικών της διατάξεων για το κρεόσωτο, λόγω ειδικών συνθηκών που επικρατούν στο έδαφός της.

(18) Η *Ολλανδία* υπενθυμίζει ότι έχει καταθέσει στο Συμβούλιο δήλωση με την οποία υπογραμμίζει ότι το επίπεδο προστασίας της δημόσιας υγείας, των εργασιακών χώρων και του περιβάλλοντος που καθιερώνεται με την οδηγία είναι ανεπαρκές. Η ίδια η Ολλανδία έχει ήδη υποβάλλει αίτηση για παρέκκλιση βάσει του πρότερου άρθρου 100α παράγραφος 4. Η Ολλανδία θεωρεί ότι τα γερμανικά μέτρα ικανοποιούν μια πραγματική ανάγκη και δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν ως συγκεκαλυμμένο εμπόδιο στο εμπόριο. Συνεπώς, υποστηρίζει την επικύρωσή τους από την Επιτροπή.

(19) Σύμφωνα με την *Αυστρία*, πρωταρχικός στόχος των γερμανικών διατάξεων είναι η προστασία της υγείας του καταναλωτή, πρόγμα που αποτελεί στόχο του πρότερου άρθρου 100α παράγραφος 3. Η Αυστρία συμφωνεί με τη θέση ότι ο κίνδυνος καρκίνου για τους καταναλωτές από την άμεση δερματική επαφή με πισσέλαια που περιέχουν B[a]P ή με ξύλα επεξεργασμένα με τέτοια πισσέλαια είναι σημαντικός, καθώς οι κίνδυνοι είναι μέγιστοι κατά την απευθείας με πινέλο επίθεση των πισσελαίων (δερματική επαφή και εισπνοή) και την (μη αναγκαία) χρήση επεξεργασμένων ξύλων μέσα σε κτίρια. Η Αυστρία θεωρεί συνεπώς ως δικαιολογημένη τη συνέχιση εφαρμογής των εθνικών διατάξεων. Οι γερμανικοί κανονισμοί είναι αναλογικοί, δεδομένου ότι μειώνουν τον κίνδυνο έκθεσης με την αντιμετώπιση ορισμένων καταστάσεων, ενώ η ελεύθερη κυκλοφορία των αγαθών παρεμποδίζεται σε πολύ περιορισμένο μόνο βαθμό. Περαιτέρω, τα εθνικά μέτρα φαίνεται να έχουν την μεγαλύτερη επίδραση στις γερμανικές εταιρείες. Η Αυστρία θεωρεί συνεπώς ότι τα αυστηρότερα αυτά μέτρα δεν συνιστούν ούτε αυθαίρετη διάκριση ούτε συγκεκαλυμμένο εμπόδιο στο εμπόριο.

(20) Αντιθέτως, το *Ηνωμένο Βασίλειο* αντιτίθεται στο αίτημα της Γερμανίας. Οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου θεωρούν ότι το γερμανικό αίτημα βρίσκεται σε δυσαρμονία με κοινή επιστημονική συμφωνία που επιτεύχθηκε σε κοινοτικό επίπεδο κατά τη διάρκεια των συζητήσεων για την έκδοση της οδηγίας 94/60/ΕΚ. Κατά τη γνώμη του Ηνωμένου Βασιλείου, όλα τα κράτη μέλη θα πρέπει να δέχονται τα πρότυπα που επιβάλλονται από μέτρα σχετικά με την ενιαία αγορά, εκτός και αν υφίστανται ειδικές συνθήκες που ενδέχεται να οδηγήσουν σε αυξημένους κινδύνους για ένα κράτος μέλος αν εφαρμοστούν οι διατάξεις αυτές. Το Ηνωμένο Βασίλειο δεν γνωρίζει κάποιες ειδικές συνθήκες στην Γερμανία που να δικαιολογούν την εφαρμογή αυστηρότερων μέτρων. Το Ηνωμένο Βασίλειο σημειώνει επίσης ότι το κατώφλιο των 50 ppm B[a]P που χρησιμοποιείται, στην οδηγία είναι απολύτως συνεπές με τα κριτήρια ταξινόμησης που χρησιμοποιούνται στην οδηγία 67/548/ΕΟΚ.

(21) Την 1η Μαΐου 1999, άρχισε να ισχύει η συνθήκη του Άμστερνταμ που υπογράφτηκε στο Άμστερνταμ στις 2 Οκτωβρίου 1997 και τροποποιεί τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις συνθήκες για την ίδρυση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και ορισμένες σχετικές πράξεις. Σε επιστολή της με ημερομηνία 24 Αυγούστου 1999, η Γενική Γραμματεία της Επιτροπής πληροφόρησε τη Γερμανία ότι η κοινοποίησή της σχετικά με τη διάθεση στην αγορά και χρήση κρεοσώτου θα εξεταστεί στα πλαίσια των νέων διατάξεων της συνθήκης.

III. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

1. **Εφαρμοζόμενοι κανόνες**

(22) Η συνθήκη του Άμστερνταμ τροποποίησε ουσιαστικά τις διατάξεις του πρότερου άρθρου 100α της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, αντικαθιστώντας τις παραγράφους 3, 4 και 5 του άρθρου αυτού με οκτώ νέες παραγράφους που αριθμώνται από το 3 έως το 10. Λόγω της νέας αρίθμησης όλων των άρθρων, το τροποποιημένο άρθρο έγινε άρθρο 95 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

(23) Η συνθήκη του Άμστερνταμ δεν περιλαμβάνει ειδικές μεταβατικές διατάξεις για τους κανόνες που εφαρμόζονται στις κοινοποιήσεις που έχουν γίνει πριν από τη χρονική στιγμή έναρξης ισχύος της εν λόγω συνθήκης, όπως είναι η περίπτωση της γερμανικής κοινοποίησης, που αποτελεί αντικείμενο της παρούσας απόφασης.

(24) Λόγω της απουσίας ειδικών διατάξεων για παράταση της εφαρμογής τους, οι παλιές διατάξεις του άρθρου 100α παράγραφος 4 της συνθήκης ΕΚ θεωρούνται ότι παύουν να

ισχύουν από την ημέρα έναρξης ισχύος των νέων διατάξεων (1η Μαΐου 1999). Τουναντίον, οι νέες διατάξεις της συνθήκης εφαρμόζονται αμέσως από αυτήν την ημερομηνία στην εξέταση αυτής της κοινοποίησης.

2. **Εξέταση της δυνατότητας αποδοχής**

(25) Η κοινοποίηση που υποβλήθηκε από τη Γερμανία αποσκοπεί στη λήψη εγκρίσεως για τη διατήρηση εθνικών διατάξεων που είναι ασύμβατες με την οδηγία 94/60/ΕΚ, οδηγία που αποτελεί μέτρο εναρμόνισης που υιοθετήθηκε με βάση το πρότερο άρθρο 100α (νυν άρθρο 95) της συνθήκης ΕΚ.

(26) Το άρθρο 95 παράγραφος 4 της συνθήκης αναφέρει τα εξής: «Όταν, αφού το Συμβούλιο ή η Επιτροπή θεσπίσουν ένα μέτρο εναρμόνισης, ένα κράτος μέλος θεωρεί αναγκαίο να διατηρήσει εθνικές διατάξεις που δικαιολογούνται από τις επιτακτικές ανάγκες που προβλέπονται στο άρθρο 30 ή διατάξεις σχετικές με την προστασία του περιβάλλοντος ή του χώρου εργασίας, τις κοινοποιεί στην Επιτροπή, καθώς και τους λόγους διατήρησής τους».

(27) Η οδηγία 94/60/ΕΚ έπρεπε να μεταφερθεί από τα κράτη μέλη μέχρι τις 20 Δεκεμβρίου 1995 και να εφαρμοστεί μέχρι τις 20 Ιουνίου 1996. Η Γερμανία γνωστοποίησε τις διατάξεις των εθνικών της κανονισμών σχετικά με τα «πισσέλαια» που σκόπευε να κρατήσει στις 4 Ιουλίου 1995, συνεπώς πριν από την ημερομηνία που προβλεπόταν για την εφαρμογή των εθνικών διατάξεων μεταφοράς της οδηγίας.

(28) Οι εθνικές διατάξεις για τις οποίες ζητήθηκε παρέκκλιση άρχισαν να ισχύουν την 1 Οκτωβρίου 1991, συνεπώς πριν από την έκδοση της οδηγίας 94/60/ΕΚ (20 Δεκεμβρίου 1994).

(29) Στην κοινοποίησή της η Γερμανία εξήγγειλε την πρόθεσή της για τροποποίηση της εθνικής νομοθεσίας ώστε να μεταφερθούν στο εθνικό δίκαιο τα μέρη εκείνα των διατάξεων της οδηγίας 94/60/ΕΚ που ήταν πιο περιοριστικά. Με το τροποποιητικό διάταγμα της 12ης Ιουνίου 1996, που κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή στις 8 Αυγούστου 1996, προβλέφθηκαν μέγιστη επιτρεπτή συγκέντρωση υδατοδιαλυτών φαινολών, κατάλογος συγκεκριμένων ουσιών που καλύπτονται από τον όρο «πισσέλαια», καθώς και ελάχιστο μέγεθος βαρελιών και ειδική επισήμανση για πισσέλαια που περιέχουν 50 έως 500 ppm B[a]P. Τροποποιήθηκαν επίσης ελαφρά οι υπάρχοντες περιορισμοί για τα παλιά επεξεργασμένα ξύλα.

(30) Βάσει των προαναφερθέντων, η Επιτροπή κρίνει ότι το αίτημα της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για παρέκκλιση από την οδηγία 94/60/ΕΚ που κοινοποιήθηκε στις 4 Ιουλίου 1995 βάσει του πρότερου άρθρου 100α παράγραφος 4 είναι αποδεκτό, βάσει του άρθρου 95 παράγραφος 4 της συνθήκης ΕΚ. Σύμφωνα με το άρθρο 95 παράγραφος 4, οι εθνικές κοινοποιούμενες διατάξεις, για τις οποίες ένα κράτος μέλος επιθυμεί να λάβει έγκριση διατήρησής τους μετά την ημερομηνία εφαρμογής ενός κοινοτικού μέτρου εναρμόνισης, πρέπει να έχουν υιοθετηθεί πριν από την υιοθέτηση του εν λόγω μέτρου εναρμόνισης. Η παρούσα απόφαση αναφέρεται συνεπώς αποκλειστικά στη νομοθεσία που υπήρχε πριν από την έκδοση της οδηγίας 94/60/ΕΚ όπως κοινοποιήθηκε με την αίτηση της 4ης Ιουλίου 1995. Οι διατάξεις που εισήχθησαν με το τροποποιητικό διάταγμα της 12ης Ιουνίου 1996 (που κοινοποιήθηκε στις 8 Αυγούστου 1996), για τις οποίες δεν έχει ζητηθεί έγκριση, εφαρμόζουν ορισμένες διατάξεις της οδηγίας 94/60/ΕΚ και δεν υπάγονται στην παρούσα απόφαση.

3. **Αξιολόγηση του αιτήματος**

(31) Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 95 της συνθήκης, η Επιτροπή πρέπει να διασφαλίζει ότι πληρούνται όλοι οι όροι που παρέχουν τη δυνατότητα σε ένα κράτος μέλος να εκμεταλλευτεί τις δυνατότητες παρέκκλισης που προσφέρονται από αυτό το άρθρο. Η Επιτροπή πρέπει, ιδιαίτερα, να ελέγχει αν οι διατάξεις που κοινοποιούνται από το κράτος μέλος αιτιολογούνται από τις επιτακτικές ανάγκες προστασίας που αναφέρονται στο άρθρο 30 ή ανάγκες που έχουν σχέση με το περιβάλλον ή το εργασιακό περιβάλλον. Επιπλέον, η Επιτροπή πρέπει να ελέγχει, στην περίπτωση που κρίνει αιτιολογημένα αυτά τα μέτρα, αν τα μέτρα αυτά συνιστούν ή όχι μέτρο αυθαίρετης διάκρισης ή συγκεκαλυμμένου περιορισμού στο εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών και αν συνιστούν ή όχι εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς (άρθρο 95 παράγραφος 6).

(32) Η Γερμανία βάσισε το αίτημά της στην ανάγκη προστασίας της ανθρώπινης υγείας. Για να τεκμηριώσει το αίτημά της για παρέκκλιση, η Γερμανία υπέβαλε μια σύντομη αιτιολόγηση για τα αυστηρότερα μέτρα που συνοδευόταν από τρία έγγραφα: Μια έκθεση της ανώτερης επιτροπής δοκιμασίας υλικών επιβλαβών για την υγεία της γερμανικής ερευνητικής ένωσης (MAK Kommission) για την καταλληλότητα του B[a]P ως δείκτη σε μείγματα πολυκυκλικών αρωματικών υδρογονανθράκων που προέρχονται από διαδικασίες καύσεως (που ολοκληρώθηκε το 1984), μια μελέτη για τις καρκινογόνους ιδιότητες του B[a]P [4] και μια συλλογή στοιχείων για την ταυτότητα, διαθεσιμότητα και εφαρμογή εναλλακτικών μέσων προστασίας του ξύλου, που περιελάμβανε και τις τοξικολογικές και οικοτοξικολογικές τους επιδράσεις. Ωστόσο, η αξιολόγηση του αιτήματος δεν ήταν δυνατόν να γίνει αποκλειστικά με βάση αυτές τις πληροφορίες.

(33) Για να ελέγξει αν οι γερμανικές εθνικές διατάξεις σχετικά με την εμπορία και τη χρήση ξύλων επεξεργασμένων με κρεόσωτο είναι πράγματι αναγκαίες και αναλογικές με το σκοπό

[4] J. M. Holland, E. L. Frome, Advances in Modern Environmental Toxicology, Vol. VI, Applied Toxicology of Petroleum Hydrocarbons, ed. MacFarland et. al, Princeton Scientific Publishers 1984.

αυτό, η Επιτροπή παρήγγειλε σε εξωτερικό σύμβουλο τη διενέργεια μελέτης για την αξιολόγηση της κατάστασης από πλευράς μόλυνσης του περιβάλλοντος από το κρεόσωτο στη Γερμανία ([5]). Επιπλέον, στην αξιολόγηση του αιτήματος της Γερμανίας, χρησιμοποιήθηκαν και τα συμπεράσματα τριών ακόμη μελετών ([6]), που είχαν παραγγελθεί από την Επιτροπή στα πλαίσια παρόμοιων αιτημάτων από άλλες χώρες.

(34) Πρέπει να σημειωθεί ότι, βάσει του χρονικού πλαισίου που προβλέπεται από το άρθρο 95 παράγραφος 6, το οποίο δεν υφίστατο στο πρότερο άρθρο 100α παράγραφος 4 βάσει του οποίου κοινοποιήθηκε η ολλανδική αίτηση, οι ουσιαστικές αυτές προσπάθειες της Επιτροπής για την εύρεση πρόσθετων στοιχείων αιτιολόγησης της διατήρησης των γερμανικών εθνικών διατάξεων δεν μπορούν να αποτελέσουν προηγούμενο για το μέλλον. Κατά την εξέταση του αν τα εθνικά μέτρα που κοινοποιούνται βάσει του άρθρου 95 παράγραφος 4 αιτιολογούνται από επιτακτικές ανάγκες, η Επιτροπή πρέπει να λαμβάνει ως βάση «τους λόγους» που προβάλλονται από το κράτος μέλος για να αιτιολογήσει τη διατήρηση των εθνικών του διατάξεων. Αυτό σημαίνει ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις της συνθήκης, την ευθύνη της απόδειξης αιτιολόγησης αυτών των μέτρων έχει το αιτούν κράτος μέλος. Με δεδομένο το διαδικαστικό πλαίσιο που προβλέπεται από το άρθρο 95, η Επιτροπή πρέπει κανονικά να περιορίζεται στην εξέταση της σχετικότητας των στοιχείων που υποβάλλονται από το αιτούν κράτος μέλος, χωρίς να απαιτείται να αναζητήσει η ίδια πιθανούς λόγους αιτιολόγησης.

(35) Καμία από τις μελέτες που αναφέρονται ανωτέρω δεν κατέληγε σε απόλυτα συμπεράσματα ως προς τις επιπτώσεις του κρεοσώτου στην ανθρώπινη υγεία, ιδιαίτερα όσον αφορά την καρκινογενετικότητά του, δεδομένου ότι βρισκόταν ακόμη σε εξέλιξη μια ειδικά σχεδιασμένη μελέτη για τη μακροπρόθεσμη καρκινογενετικότητά του. Τη μελέτη αυτή ([7]) πήρε η Επιτροπή στις αρχές του 1998. Τα ευρήματα όλων αυτών των μελετών εκτίθενται στο κείμενο που ακολουθεί. Επιπλέον, όλες οι μελέτες υποβλήθηκαν στην επιστημονική επιτροπή για την τοξικότητα, την οικοτοξικότητα και το περιβάλλον, η οποία εξέφρασε μια πρώτη γνώμη σχετικά με τους κινδύνους όσον αφορά τον καρκίνο στους οποίους εκτίθενται οι καταναλωτές από τη χρήση κρεοσώτου και ξύλων επεξεργασμένων με κρεόσωτο, στις 27 Νοεμβρίου 1998. Η γνώμη αυτή αναθεωρήθηκε στις 4 Μαρτίου 1999.

3.1. ***Αιτιολόγηση για λόγους επιτακτικών αναγκών***

3.1.1. *Κρεόσωτο — γενικές πληροφορίες*

(36) Το κρεόσωτο είναι ένα πολύπλοκο μείγμα από περισσότερες από 200 χημικές ενώσεις, με προεξάρχουσες τους αρωματικούς υδρογονάνθρακες, καθώς και φαινολικές και αρωματικές αζωτούχες και θειούχες ενώσεις. Είναι ένα μεσαίας κλίμακας απόσταγμα λιθανθρακόπισσας (σημείο ζέσεως περίπου 200-400 °C).

(37) Το κρεόσωτο μπορεί να περιέχει πάνω από 30 διαφορετικούς πολυκυκλικούς αρωματικούς υδρογονάνθρακες (PAH) με πιθανή συνολική περιεκτικότητα σε PAH της τάξεως του 85 %. Οι σημαντικότεροι τέτοιοι υδρογονάνθρακες είναι:

— ακεναφθένιο,

— ναφθαλίνιο,

— φαινανθρένιο,

— ανθρακένιο,

— φλουορένιο,

— φλουορανθένιο,

— χρυσένιο,

— τριφαινυλένιο,

— βενζο[a]ανθρακένιο,

— βενζο[b]φλουορανθένιο,

— βενζο[k]φλουορανθένιο,

— βενζο[a]πυρένιο.

(38) Το βενζο[a]πυρένιο (B[a]P) είναι ένας από τους ενδελεχέστερα διερευνημένους PAH, η δε περιεκτικότητα σε B[a]P χρησιμοποιείται ως δείκτης ή ως ουσία αναφοράς για σκοπούς ταξινόμησης χωρίς να αντιπροσωπεύει από μόνη της τη συνολική περιεχόμενη ποσότητα PAH στο κρεόσωτο. Ανάλογα με τον τύπο του υπόψη κρεοσώτου, η συγκέντρωση του B[a]P μπορεί να ποικίλλει μεταξύ 0,003 και 0,3 % κατά βάρος (30 έως 3 000 ppm). Με εξεζητημένη απόσταξη της λιθανθρακόπισσας και επιλογή των κλασμάτων μπορεί να επιτευχθούν χαμηλότερες συγκεντρώσεις B[a]P ή φαινολικών ενώσεων. Το δυτικοευρωπαϊκό ινστιτούτο συντήρησης ξύλου έχει εκπονήσει διάφορα βιομηχανικά πρότυπα, που χαρακτηρίζονται κυρίως από διαφορετικές περιεκτικότητες σε ειδικά αποστακτικά κλάσματα και, το σπουδαιότερο στα πλαίσια αυτά, από διαφορετικές περιεκτικότητες σε B[a]P. Οι οριακές τιμές στα πρότυπα ταξινόμησης είναι 500 ppm και 50 ppm.

(39) Εφόσον απαιτείται για χρηστικούς ή περιβαλλοντικούς σκοπούς, μπορούν να γίνουν τροποποιήσεις τόσο στις φυσικές όσο και στις χημικές ιδιότητες του κρεοσώτου. Μπορεί να παρασκευαστεί προϊόν χαμηλότερου ιξώδους,

([5]) Environmental Resources Management, Scientific Evaluation of the German Request for Derogation from Provisions of Council Directive 94/60/EC Concerning Creosote, τελική έκθεση, 24 Απριλίου 1996.

([6]) G. Grimmer, Study on the Justification in Scientific Terms of Allowing The Netherlands to retain its National Laws on Creosote in Place of Council Directive 94/60/EC. Τελική έκθεση, Biochemisches Institut für Umweltcarcinogene, Großhansdorf (Germany), Δεκέμβριος 1995.
Dr. P. M. Sorgo, Study on the Justification in Scientic Terms of Allowing Denmark to Retain its National Laws on Creosote, τελική έκθεση, Νοέμβριος 1996.
WS Atkins International Ltd, Study on the Justification in Scientific Terms of Allowing Sweden to Retain its National Laws on Creosote in Place of Council Directive 94/60/EC, τελική έκθεση, Αύγουστος 1997.

([7]) Fraunhofer Institute of Toxicology and Aerosol Research, Dermal Carcinogenicity Study of two Coal Tar Products (CTP) by Chronic Epicutaneous Application in Male CD-1 Mice (78 Weeks), τελική έκθεση, Αννόβερο, Οκτώβριος 1997.

που μπορεί να επιστρωθεί καλύτερα με πινέλο, προσθέτοντας συστατικά με χαμηλότερο σημείο ζέσεως, προϊόν που συχνά αποκαλείται carbolineum. Στην οδηγία 94/60/ΕΚ δεν γίνεται διάκριση, αφού από αυτήν καλύπτονται και αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο μια ολόκληρη σειρά διαφόρων αποσταγμάτων λιθανθρακόπισσας που χαρακτηρίζονται όλα με τις ονομασίες τους και τους αριθμούς τους EINECS και CAS.

(40) Το κρεόσωτο χρησιμοποιείται κυρίως και σχεδόν αποκλειστικά ως μέσο συντηρήσεως του ξύλου. Οι σημαντικότερες εφαρμογές του συνίστανται σε βιομηχανικές και επαγγελματικές εφαρμογές μεγάλης κλίμακας: τραβέρσες σιδηροδρομικών γραμμών, στύλοι μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος, υδραυλική μηχανική (προστασία ακτών), γεωργία και οπωροκαλλιέργεια. Το κρεόσωτο και διάφορα παρόμοια προϊόντα χρησιμοποιούνται επίσης και από μεμονωμένους καταναλωτές για σκοπούς συντήρησης ξύλου.

(41) Οι σπουδαιότερες ιδιότητες του κρεοσώτου είναι:

— ισχυρή μυκητοκτόνος δράση,

— ισχυρή εντομοκτόνος δράση,

— μακρά διάρκεια ζωής,

— αντοχή στην απόπλυση και στις καιρικές συνθήκες.

(42) Μια πολύ μικρή ποσότητα κρεοσώτου χρησιμοποιείται σε φαρμακευτικά προϊόντα για τη θεραπεία ορισμένων δερματικών ασθενειών, π.χ. ψωρίαση.

Τοξικότητα του κρεοσώτου

Επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία

(43) Παρά το γεγονός ότι το κρεόσωτο χρησιμοποιείται ως συντηρητικό του ξύλου πάνω από έναν αιώνα, υπάρχουν λίγα μόνον δημοσιευμένα στοιχεία για τις επιπτώσεις του στους ανθρώπους από την παρατεταμένη έκθεση σε αυτό. Πολλές από τις μελέτες είναι μάλλον παλιές και δεν συμβαδίζουν πάντοτε με τα σύγχρονα πρότυπα όσον αφορά την τεκμηρίωση.

(44) Η έκθεση μπορεί να επέλθει μέσω εισπνοής, κατάποσης ή επαφής με το δέρμα. Το κρεόσωτο θεωρείται ηπίως έως μετρίως τοξικό στην κατάποση. Οι περισσότερες επιδράσεις που προκύπτουν από πειράματα σε ζώα και επιδημιολογικές μελέτες σε ανθρώπους σχετίζονται με τη δερματική επαφή.

(45) Η δερματική φωτοευαισθησία από τη λιθανθρακόπισσα περιγράφεται από πολλούς συγγραφείς. Σε εργαζομένους που εκτίθενται στο κρεόσωτο έχει αναφερθεί η εμφάνιση ερεθιστικών συμπτωμάτων, σπίλων, αποχρωματισμού του δέρματος και δερματικών σκασιμάτων. Η πλέον πρόσφατη μελέτη σε εργαζομένους που εκτίθενται στο κρεόσωτο στη Σουηδία και τη Νορβηγία δημοσιεύτηκε το 1992 ([8]). Στη μελέτη εξετάστηκαν εργαζόμενοι που εκτέθηκαν σε κρεόσωτο μεταξύ των ετών 1950 και 1975. Οι ερευνητές βρήκαν μια κάπως χαμηλότερη συνολική συχνότητα εμφάνισης καρκίνου από την αναμενόμενη και αυξημένο κίνδυνο καρκίνου του δέρματος και των χειλέων καθώς και λεμφωμάτων μη ανηκόντων στα τύπου Hodgkin. Η σύσταση όμως του κρεοσώτου δεν τεκμηριώθηκε και οι συγγραφείς συμπεραίνουν ότι λόγω του μικρού αριθμού περιπτώσεων δεν μπορούν να εξαχθούν έγκυρα συμπεράσματα. Η αύξηση μπορεί να αποδοθεί στην έκθεση τόσο στο κρεόσωτο όσο και στο ηλιακό φως. Σε μια άλλη μελέτη ([9]) διαπιστώθηκε αυξημένος κίνδυνος θνησιμότητας από καρκίνο του οσχέου σε εργαζομένους στην κατασκευή τούβλων που εκτέθηκαν σε κρεόσωτο κατά την περίοδο 1911-1938. Και στην περίπτωση αυτή, ούτε η περιεκτικότητα του κρεοσώτου σε B[a]P ούτε και κάποια σαφής σχέση δόσης-απόκρισης είναι γνωστές.

(46) Με βάση κυρίως πειράματα σε ζώα, στα οποία το δέρμα ποντικών εκτίθετο τακτικά σε διαλύματα B[a]P σε ακετόνη κατά τη διάρκεια της ζωής τους ([10]), ο διεθνής οργανισμός έρευνας του καρκίνου (IARC) κατέταξε το κρεόσωτο στην ομάδα 2A των καρκινογόνων ουσιών για τον άνθρωπο. Το IARC εκτιμά ότι για τις ουσίες αυτής της κλάσης υπάρχουν επαρκή στοιχεία που αποδεικνύουν ότι το κρεόσωτο είναι καρκινογόνο για τα ζώα και ορισμένα στοιχεία από επιδημιολογικές μελέτες οδηγούν στο συμπέρασμα ότι το κρεόσωτο μπορεί να είναι καρκινογόνο για τους ανθρώπους. Δεν υπάρχουν σημαντικά νέα στοιχεία από πιο πρόσφατες έρευνες που να μπορούν να επηρεάσουν αυτά τα συμπεράσματα.

(47) Για αρκετά χρόνια, εμπειρογνώμονες από τα κράτη μέλη εξέτασαν το θέμα της κατάταξης του κρεοσώτου, άλλων αποσταγμάτων λιθανθρακόπισσας, καθώς και διαφόρων ακόμη παρόμοιων πολύπλοκων ουσιών στα πλαίσια της οδηγίας 67/548/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 1967, σχετικά με την ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικίνδυνων ουσιών ([11]), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 99/33/ΕΚ ([12]). Με βάση τα ίδια κατά κύριο λόγο στοιχεία με εκείνα του IARC, κατά την εκπόνηση της οδηγίας 94/69/ΕΚ της Επιτροπής ([13]), για την 21η προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο, επιτεύχθηκε συμφωνία σύμφωνα με την οποία το κρεόσωτο και ορισμένα άλλα αποστάγματα της λιθανθρακόπισσας κατατάσσονται ως καρκινογόνα κατηγορίας 2 και πρέπει να επισημαίνονται με τη φράση κινδύνου R 45 «Μπορεί να προκαλέσει καρκίνο». Εντούτοις, η κατάταξη αυτή ως καρκινογόνου δεν χρειάζεται να εφαρμόζεται εφόσον μπορεί να αποδειχθεί ότι η ουσία περιέχει λιγότερο από 0,005 % (= 50 ppm) κατά βάρος B[a]P ([14]). Εδώ υπάρχει μια διαφορά σε σχέση με την κατάταξη IARC, που εφαρμόζεται χωρίς καμία απολύτως σύνδεσης με την περιεκτικότητα σε B[a]P.

(48) Η επιλογή του ορίου των 50 ppm στη συγκέντρωση του B[a]P για σκοπούς ταξινόμησης στην κοινοτική νομοθεσία

([8]) S. Karlehagen et. al., Cancer Incidence Among Creosote-Exposed Workers, Scand. J. Work Enrivon. Health, 1992:18, σ. 26.

([9]) IARC, Monograph on the Evaluation of Carcinogenic Risk to Humans, Vol. 35, Polynuclear Aromatic Compounds, Part 4, Bitumen, Coal Tars and Derived Products, Shale Soils and Soots, Lyon, 1985.

([10]) Βλέπε υποσημείωση 4.

([11]) ΕΕ 196 της 16.8.1967, σ. 1.

([12]) ΕΕ L 199 της 30.7.1999, σ. 57.

([13]) ΕΕ L 381 της 31.12.1994, σ. 1.

([14]) Η σημείωση M του προλόγου του παραρτήματος I της οδηγίας 67/548/ΕΟΚ του Συμβουλίου εφαρμόζεται στο κρεόσωτο.

με σκοπό τη διάκριση καρκινογόνων και μη καρκινογόνων αποσταγμάτων λιθανθρακόπισσας έγινε δεκτή από τα κράτη μέλη στην ομάδα εργασίας για την προσαρμογή της οδηγίας 67/548/ΕΟΚ στην τεχνική πρόοδο μόνον με βάση κοινή δήλωση της Επιτροπής και των κρατών μελών. Σε αυτήν δηλώνεται ότι η κατάσταση είναι δυνατόν να επανεξεταστεί όταν γίνουν γνωστά τα αποτελέσματα της ανωτέρω αναφερθείσας επιστημονικής μελέτης του Fraunhofer Institute, που είχε ξεκινήσει από τη βιομηχανία σε συνεργασία με τον IARC και ήταν σε εξέλιξη εκείνη την εποχή. Πρέπει να σημειωθεί ότι το 1994, δεν υπήρχαν διαθέσιμα πειραματικά στοιχεία που να αποδεικνύουν αν κρεόσωτο με περιεκτικότητα μικρότερη από 50 ppm σε B[a]P είναι καρκινογόνο ή μη. Η κατάσταση αυτή έχει αλλάξει και τα αποτελέσματα της μελέτης Fraunhofer θα παρουσιαστούν παρακάτω.

(49) Δεν υπάρχουν πολλά στοιχεία σχετικά με την τοξικοκινητικότητα του κρεοσώτου στους ανθρώπους ή τα πειραματόζωα. Μόνον σε ορισμένες πολύ πρόσφατες μελέτες ερευνήθηκε η ποσοτική απορρόφηση των PAH μέσω του δέρματος μετρώντας τους εκκρινόμενους μεταβολίτες πυρενίου ([15]): η απορρόφηση εμφανίζεται να ποικίλλει μεταξύ ατόμων και μεταξύ διαφόρων σημείων στο ίδιο άτομο. Σε μια ξεχωριστή μελέτη ([16]), μετρήθηκε η δερματική απορρόφηση διαφόρων ενώσεων PAH. Ενώσεις PAH υψηλότερου μοριακού βάρους από το πυρένιο, π.χ. το B[a]P, απορροφήθηκαν βραδύτερα. Οποιαδήποτε εκτίμηση πρόσληψης B[a]P με βάση το πυρένιο θα οδηγήσει συνεπώς σε υπερεκτιμήσεις και μπορεί να θεωρηθεί ως συντηρητική.

(50) Πρέπει να σημειωθεί ότι όλες οι επιδράσεις που παρατηρούνται σε πειραματόζωα ή σε επιδημιολογικές έρευνες σε ανθρώπους βασίζονται σε υψηλού επιπέδου χρόνιες εκθέσεις. Δεν έχουν βρεθεί στη βιβλιογραφία αναφορές παραδειγμάτων καρκίνου του δέρματος (ή άλλου τύπου καρκίνου) που να μπορούν να αποδοθούν σε μη επαγγελματικό περιβάλλον.

(51) Έκθεση των καταναλωτών μπορεί να συμβεί κατά τη διάρκεια της χρήσης παρασκευασμάτων συντήρησης ξύλου που περιέχουν κρεόσωτο (ή carbolineum) με επίθεση με πινέλο (δερματική και εισπνευστική) ή μέσω της χρήσης επεξεργασμένων ξύλων (π.χ. ενήλικες κατά τη διάρκεια της κατασκευής φρακτών ή άλλων ξύλινων κατασκευών για ιδιωτική χρήση, παιδιά που παίζουν σε κατασκευές από επεξεργασμένα ξύλα). Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία μετρήσεων σχετικά με την έκθεση καταναλωτών στο κρεόσωτο, είτε απευθείας μέσω χρήσης του προϊόντος είτε εμμέσως μέσω επαφής με ξύλα επεξεργασμένα με κρεόσωτο. Στις μελέτες έχουν αναπτυχθεί διάφορα μοντέλα και υπολογισμοί έκθεσης που θα συζητηθούν αργότερα.

([15]) Van Rooij, J.G.M., et. al., Absorption of Polycyclic Aromatic Hydrocarbons Through Human Skin: Differences between Anatomical Sites and Individuals, J. Tox. Environ. Health, 38, 1993, s. 355.

([16]) Van Rooij, J.G.M., Dermal Exposure to Polycyclic Aromatic Hydrocarbons Among Workers, Thesis ISBN 90-9007080-X, Nijmwegen 1993.

Επιδράσεις στο περιβάλλον

(52) Υπάρχουν αρκετές χώρες στις οποίες έχει αναφερθεί περιβαλλοντική ρύπανση από κρεόσωτο και όπου συχνά πηγή της ρύπανσης είναι διάφορες παλιές εγκαταστάσεις επεξεργασίας ξύλων. Πράγματι, οι περισσότερες πληροφορίες για την τύχη του κρεοστώτου στο περιβάλλον έχουν ληφθεί από βιομηχανικές εκχύσεις κρεοσώτου και από ρυπάνσεις που προκλήθηκαν από εγκαταλελειμμένα εργοστάσια κρεοσώτου. Η περιβαλλοντική ρύπανση ανιχνεύθηκε με ανάλυση επιλεγμένων ενώσεων PAH, κυρίως B[a]P.

(53) Το κρεόσωτο είναι τοξικό για ορισμένους οργανισμούς του εδάφους και λίαν τοξικό για τους υδρόβιους οργανισμούς (με τιμές 96h LC-50 συχνά κάτω του 1 mg/l). Πολλά από τα συστατικά του είναι βιοσυσσωρεύσιμα.

(54) Τα κύρια χαρακτηριστικά των PAH στο περιβάλλον είναι:

— οι PAH ενώνονται ισχυρά με την οργανική ύλη του εδάφους,

— ο ρυθμός αποικοδόμησης των PAH στο έδαφος και άλλα σημεία του περιβάλλοντος είναι σχετικά βραδύς. Τα υπολείμματα κρεοσώτου μπορεί να παραμείνουν για πολλά χρόνια στο περιβάλλον (> 20-30 χρόνια),

— οι κύριες διεργασίες διάσπασης είναι η φωτοαποικοδόμηση (δηλαδή με την επίδραση της ηλιακής αντινοβολίας) και η μικροβιακή αποικοδόμηση (δηλαδή με την επίδραση ορισμένων βακτηρίων). Μικροβιακή αποικοδόμηση μπορεί να γίνει τόσο υπό αερόβιες όσο και υπό αναερόβιες συνθήκες. PAH με τέσσερις ή περισσότερους δακτυλίους μπορεί να είναι ασθενώς αποικοδομήσιμοι,

— PAH που φθάνουν στα ύδατα μεταφέρονται ταχέως στην ιλύ,

— στα ύδατα, οι περισσότεροι από τους χαμηλού μοριακού βάρους PAH απομακρύνονται κυρίως με μικροβιακή αποικοδόμηση ενώ οι υψηλότερου μοριακού βάρους ενώσεις με φωτοξείδωση και καθίζηση. Η μικροβιακή αποικοδόμηση των πιο υδατοδιαλυτών PAH γίνεται υπό αερόβιες και αναερόβιες συνθήκες. Οι PAH έχει βρεθεί ότι βιοσυσσωρεύονται σε διάφορα υδρόβια είδη.

(55) Εκπομπές PAH στον αέρα, το νερό και το έδαφος μπορούν να εμφανιστούν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας διαπότισης και αποθήκευσης στους χώρους διαπότισης, καθώς και κατά τη διάρκεια της χρήσης επεξεργασμένων ξύλων. Εντούτοις, οι PAH που ανευρίσκονται στα διάφορα περιβάλλοντα προέρχονται από διάφορες πηγές (π.χ. από τις διάφορες καύσεις, την κυκλοφορία, κ.λπ.) και είναι συχνά δύσκολο να αποδοθεί η ύπαρξή τους σε κάποια συγκεκριμένη πηγή, όπως π.χ. σε ξύλα επεξεργασμένα με κρεόσωτο.

(56) Μελέτη [17] που έγινε στη Σουηδία έδειξε ότι μετά 40 χρόνια στο έδαφος, στύλοι διαποτισμένοι με κρεόσωτο είχαν χάσει μέρος των ουσιών που περιέχονται στο κρεόσωτο, ιδιαίτερα εκείνες με χαμηλά σημεία ζέσεως (< 270 °C). Το μεγαλύτερο μέρος είχε χάσει το τμήμα των στύλων που ήταν πάνω από το έδαφος. Η κινητικότητα όμως των απομπλυμένων ουσιών ήταν πολύ χαμηλή καθώς αυτές μπορούσαν να ανιχνευθούν μόνον στο έδαφος γύρω από τους στύλους. Το γεγονός αυτό συνάδει με την παρατήρηση ότι η κινητικότητα των PAH στο έδαφος είναι εξαιρετικά χαμηλή λόγω της ισχυρής τους απορρόφησης στην οργανική ύλη του εδάφους.

(57) Η παρουσία υψηλών επιπέδων PAH στα υδάτινα περιβάλλοντα αποδίδεται συχνά στην παρουσία ξύλων επεξεργασμένων με κρεόσωτο. Η μετανάστευση συστατικών του κρεοσώτου από τα επεξεργασμένα ξύλα στο νερό είναι μεγαλύτερη στο γλυκό νερό απ' ότι στο θαλασσινό νερό, πράγμα που έχει αποδειχθεί σε πολλές μελέτες. Η μετανάστευση φαίνεται να είναι πιο περιορισμένη στο θαλασσινό νερό. Σε μια μελέτη, έπειτα από δέκα χρόνια στη θάλασσα, ναυτικές κατασκευές με πασσάλους διατηρούσαν το 93% της αρχικής συστάσεως σε ενώσεις κρεοσώτου [18]. Η ρύπανση της ιλύος του βυθού από κρεόσωτο απομπλυμένο από προστατευτικά αναχώματα έχει τεκμηριωθεί για την Ολλανδία [19], καθώς και σε μελέτες σχετικά με τη ρύπανση που προέρχεται από παλιές εγκαταστάσεις διαπότισης.

(58) Όσον αφορά την έκθεση των ανθρώπων, τα σημερινά στοιχεία μετρήσεων για τη ρύπανση του περιβάλλοντος από PAH που προέρχονται από κρεόσωτο είναι ελαχιστότατα.

3.1.2. *Η θέση της Γερμανίας*

(59) Η Γερμανία αιτιολογεί το αίτημά της για διατήρηση των αυστηρότερων εθνικών της διατάξεων στη θέση της οδηγίας 94/60/ΕΚ, αποκλειστικά με βάση τον ισχυρισμό ότι το επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης υγείας που εξασφαλίζεται με τις κοινοτικές διατάξεις είναι εν γένει ανεπαρκές, ειδικά όσον αφορά τους κινδύνους για την υγεία των καταναλωτών. Η Γερμανία δεν ασπάζεται την εκτίμηση ότι οι κίνδυνοι που σχετίζονται με τη χρήση κρεοσώτου με λιγότερο από 50 ppm B[a]P και ξύλων επεξεργασμένων με τέτοιου είδους κρεόσωτο είναι πολύ μικροί, όπως συμφωνήθηκε κατά την εκπόνηση της οδηγίας 94/69/ΕΚ, 21η προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο της οδηγίας 67/548/ΕΟΚ, σύμφωνα με την οποία τα αποστάγματα λιθανθρακόπισσας που περιέχουν B[a]P σε συγκεντρώσεις χαμηλότερες από την οριακή τιμή των 50 ppm B[a]P δεν χρειάζεται να ταξινομούνται ως καρκινογόνα. Η Γερμανία βασίζει την άποψή της σε μελέτη [20] που δημοσιεύτηκε το 1984 με αποτελέσματα από δοκιμές καρκινογενετικότητας με B[a]P.

(60) Η Γερμανία διατηρεί τη γνώμη ότι είναι αναγκαία αυστηρότερα εθνικά μέτρα λόγω της ισχυρής καρκινογενετικότητας των πισσελαίων. Τυχόν μείωση στο επίπεδο προστασίας σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην οδηγία 94/60/ΕΚ θα μπορούσε να οδηγήσει σε μη αποδεκτούς πρόσθετους κινδύνους ανάπτυξης καρκίνου στον πληθυσμό.

(61) Η καρκινογενετικότητα των πισσελαίων ποικίλλει ανάλογα με την προέλευσή τους και τον τρόπο παραγωγής τους. Μεμονωμένες δοκιμασίες για το επίπεδο καρκινογενετικής δράσης κάθε συστατικού των πισσελαίων είναι πρακτικώς αδύνατες. Εντούτοις, για να μπορέσει να τοποθετηθεί ως προς το επίπεδο δράσης, η MAK Kommission προέβη σε εκτεταμένη αξιολόγηση των διαθέσιμων δεδομένων και κατέληξε ότι:

— το B[a]P μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως ουσία αναφοράς για την εκτίμηση της καρκινογόνου δράσης των πισσελαίων,

— η καρκινογόνος δράση των πισσελαίων είναι επταπλάσια έως εικοσαπλάσια από εκείνη που προέρχεται μεμονωμένα από το περιεχόμενο B[a]P.

(62) Συνεπώς, η Γερμανία συμφωνεί ότι, για πρακτικούς λόγους, το επίπεδο δράσης των πισσελαίων μπορεί να εκτιμηθεί βάσει της περιεκτικότητάς τους σε ορισμένα συστατικά, π.χ. σε B[a]P. Οι υπολογισμοί αυτοί δεν μπορούν ωστόσο να οδηγήσουν σε απόλυτα ποσοτικές εκτιμήσεις αφού η συγκέντρωση των διαφόρων καρκινογόνων ουσιών στα διάφορα πισσέλαια δεν είναι η ίδια, ούτε έχουν ταυτοποιηθεί και ταξινομηθεί όλες οι ουσίες. Για πολλές από αυτές, δεν είναι γνωστά τα επακριβή επίπεδα δράσης.

(63) Σύμφωνα με τη Γερμανία, πρωταρχικός στόχος των εθνικών περιοριστικών ρυθμίσεων για τα πισσέλαια είναι η προστασία της υγείας του ιδιώτη καταναλωτή. Επιπλέον, οι διατάξεις έχουν θετικές επιδράσεις στην προστασία των εργαζομένων και του περιβάλλοντος. Δεδομένου ότι καθοριστικός παράγοντας για τους ευρύτερους περιορισμούς είναι οι κίνδυνοι για την υγεία του ιδιώτη καταναλωτή, η Γερμανία δεν προχωρεί σε οποιαδήποτε περαιτέρω ανάλυση ως προς την έκθεση του επαγγελματία χρήστη ή του περιβάλλοντος.

(64) Κατά την εκτίμηση των κινδύνων για τον ιδιώτη καταναλωτή, η Γερμανία εντόπισε τα ακόλουθα είδη δυνητικής έκθεσης:

— δερματική επαφή κατά τη χρήση πισσελαίων (γενικά, μέσω επίθεσης με πινέλο),

— δερματική επαφή κατά τη διάρκεια τοποθέτησης/διεξαγωγής ξυλουργικών εργασιών σε επεξεργασμένο ξύλο,

— δερματική επαφή με τα τοποθετημένα επεξεργασμένα ξύλα,

— έκθεση μέσω εισπνοής κατά τη διάρκεια χρήσης των πισσελαίων,

— έκθεση μέσω εισπνοής συστατικών πισσελαίων που εκφεύγουν ως αέρια από τα επεξεργασμένα ξύλα.

[17] S. Holmroos, Analys av kreosotstolpar i Simlångsdalen efter 40 års exponering i fält. Έκθεση M205-252.092. Älvkarleby: Vattenfall Utveckling, 1994.

[18] L. L. Ingram et. al., Migration of Creosote and Its Components from Treated Piling Sections in a Marine Environment, Proc. Ann. Meet. Am. Wood. Preserv. Assoc. 78, 1982, σ. 120. Βλέπε επίσης υποσημειώσεις 8 και 13.

[19] Βλέπε υποσημείωση 8.

[20] Βλέπε υποσημείωση 4.

(65) Αναγνωρίζεται ότι το επίπεδο της πραγματικής έκθεσης σε πισσέλαια εμφανίζει αξιοσημείωση εξάρτηση από την ατομική συμπεριφορά, κάτι σύνηθες στην περίπτωση των καταναλωτών. Κατά την εξέταση συνεπώς των διατάξεων σχετικά με την έκθεση, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι καταστάσεις εκείνες στις οποίες το επίπεδο έκθεσης είναι σημαντικά υψηλότερο από τον μέσον όρο (σενάρια χειρότερης περίπτωσης).

(66) Η Γερμανία θεωρεί ότι σύμφωνα με τα δεδομένα της μοναδικής μελέτης με την οποία προσδιορίζεται σχέση δόσης-απόκρισης για την έκθεση στο B[a]P ([21]), διάλυμα που περιέχει 50 ppm B[a]P προκαλεί δερματικούς όγκους στο 95 % των ζώων. Ένα αραιότερο διάλυμα, με 25 ppm B[a]P, συνεχίζει να προκαλεί όγκους στο 44 % των ζώων, πράγμα που αποδεικνύει ότι ακόμη και σε αυτή τη συγκέντρωση το B[a]P είναι ένα ισχυρό δερματικό καρκινογόνο για τους ποντικούς.

(67) Η Γερμανία δικαιολογεί τον ισχυρισμό της ότι το επίπεδο προστασίας που καθιερώνεται από την οδηγία 94/60/ΕΚ είναι ανεπαρκές αναλύοντας πιο επισταμένα ένα από τα πέντε σενάρια έκθεσης που αναφέρονται παραπάνω, με εκτίμηση, συγκεκριμένα, του κινδύνου στην περίπτωση παιδιών που παίζουν σε ξύλινες κατασκευές επεξεργασμένες με κρεόσωτο που περιέχει 25 ppm B[a]P. Η συχνότητα επαφής τοποθετείται στα επίπεδα της μίας φοράς ανά εβδομάδα επί πέντε χρόνια, με μεταφορά 10 μl πισσελαίου κάθε φορά. Με την παραδοχή διάρκειας βίου τα 70 χρόνια, η Γερμανία υπολογίζει τον αθροιστικό διά βίου κίνδυνο στο 0,02 (2 %).

(68) Η Γερμανία φθάνει έτσι στο συμπέρασμα ότι ο αθροιστικός διά βίου κίνδυνος είναι της εκατοστιαίας κλίμακας. Αντιθέτως, τα διεθνώς αποδεκτά επίπεδα κινδύνου για καρκίνο όσον αφορά τις μεμονωμένες ουσίες είναι της τάξεως του 1×10^{-5} (δηλαδή 0,001 %). Συνεπώς, ο δυνητικός κίνδυνος καρκίνου από πισσέλαια που περιέχουν 25 ppm B[a]P και ξύλα επεξεργασμένα με τέτοιου είδους προϊόντα δεν είναι αποδεκτός. Περαιτέρω, η δόση εκθέσεως για παιδιά που παίζουν σε επεξεργασμένα ξύλα εκτιμάται λαμβάνοντας υπόψη μόνον τη δερματική επαφή, υποεκτιμώντας έτσι πιθανόν, σύμφωνα με τη Γερμανία, τον πραγματικό κίνδυνο (που μπορεί να είναι μεγαλύτερος λόγω εισπνοής και κατάποσης).

(69) Η Γερμανία αιτιολογεί το άλλο σημείο των αυστηρότερων εθνικών της μέτρων, τις απαιτούμενες τεχνολογίες διαπότισης και τους περιορισμούς στην εμπορία και τη χρήση επεξεργασμένων ξύλων, αναφερόμενη και πάλι στην εκτίμηση εκείνη σύμφωνα με την οποία οι κίνδυνοι για την υγεία των καταναλωτών θα ήταν σε διαφορετική περίπτωση μη αποδεκτοί. Μόνον οι προβλεπόμενες μέθοδοι διαπότισης διασφαλίζουν την σε ουσιαστικό βάθος διείσδυση των πισσελαίων και, κατά συνέπεια, τη μόνομη και αποτελεσματική προστασία των ξύλων. Η μείωση της συγκέντρωσης πισσελαίων στην επιφάνεια του ξύλου, που απαιτείται μετά την επεξεργασία, είναι αναγκαία για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων για την υγεία. Η απλή επίθεση με πινέλο από καταναλωτές οδηγεί σε αναποτελεσματική διαπότιση καθώς και σε υψηλά επίπεδα έκθεσης κατά τη διάρκεια της επίθεσης και υπό υψηλές επιφανειακές συγκεντρώσεις. Οι περιορισμοί στην εμπορία και τη χρήση ξύλων επεξεργασμένων με κρεόσωτο που περιέχει 50 έως 500 ppm B[a]P είναι αναγκαίοι, καθώς, παρά τη μείωση της επιφανειακής συγκέντρωσης πισσελαίων στα επεξεργασμένα με τον τρόπο αυτό ξύλα, συνεχίζει να υπάρχει σημαντικός κίνδυνος για την υγεία στην περίπτωση σχετικά συχνής ή έστω και περιστασιακής επαφής. Δεν παρουσιάζονται στοιχεία, ούτε μετρήσεων, ούτε εκτιμήσεων, για στήριξη αυτών των ισχυρισμών.

(70) Όσον αφορά τους περιορισμούς στην πώληση χρησιμοποιημένων ξύλων που είχαν υποβληθεί προηγουμένως σε επεξεργασία, αυτοί θεωρούνται αναγκαίοι επειδή υφίστανται μη αποδεκτοί κίνδυνοι για καρκίνο από δερματική επαφή για τους ακόλουθους λόγους: καθώς, στο παρελθόν, τα πισσέλαια είχαν υψηλότερες συγκεντρώσεις B[a]P, η συγκέντρωση του πισσελαίου στην ξύλινη επιφάνεια, ιδιαίτερα κατά την έκθεση στον ήλιο, μπορεί να είναι σημαντική ακόμη και μετά πολλά χρόνια, ενώ τα πισσέλαια μπορούν να μεταναστεύσουν από φρεσκοκομμένα σημεία του ξύλου. Δεν παρουσιάζονται στοιχεία, ούτε μετρήσεων, ούτε εκτιμήσεων, για στήριξη αυτών των ισχυρισμών.

(71) Τέλος, σύμφωνα με τη Γερμανία, υπάρχουν διαθέσιμα λιγότερο επικίνδυνα και εξίσου αποτελεσματικά υποκατάστατα του κρεοσώτου για όλες τις εφαρμογές στις οποίες η εθνική νομοθεσία απαγορεύει ή περιορίζει επί το αυστηρότερον τη χρήση πισσελαίων σε σχέση με την κοινοτική οδηγία. Προς υποστήριξη αυτής της άποψης, η γερμανική αίτηση συνοδεύεται από έκθεση για διάφορα μέσα συντήρησης του ξύλου, δίνοντας τις ονομασίες καθώς και τους κινδύνους που παρουσιάζουν τα υποκατάστατα για την υγεία και το περιβάλλον. Εντούτοις, τα πισσέλαια δεν καλύπτονται από αυτή την έκθεση.

3.1.3. *Αξιολόγηση της γερμανικής θέσης*

Έκθεση του περιβάλλοντος

(72) Στη μελέτη που έκανε η ERM, ανέλαβε να εξετάσει όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με την πιθανή απευθείας έκθεση του γερμανικού πληθυσμού σε ασυνήθως υψηλές δόσεις κρεοσώτου μέσω προϊόντων που πωλούνται στους καταναλωτές και επαφής με ξύλα επεξεργασμένα με κρεόσωτο, καθώς και σχετικά με την πιθανή απευθείας έκθεση του γερμανικού υδάτινου περιβάλλοντος σε υψηλές δόσεις PAH από ξύλα επεξεργασμένα με κρεόσωτο, προκειμένου να διαπιστωθεί αν υφίσταντο κάποιες ειδικές συνθήκες, έστω και εάν δεν τις επικαλείται η Γερμανία, που μπορούν να δικαιολογήσουν τη διατήρηση των αυστηρότερων εθνικών μέτρων στη θέση της οδηγίας 94/60/ΕΚ.

(73) Όπως αναφέρεται στο κεφάλαιο με τις γενικές πληροφορίες για το κρεόσωτο, η εφαρμογή αποσταγμάτων λιθανθρακόπισσας για την επεξεργασία που ξύλου αποτελεί μία μόνο από τις δυνατές πηγές εκπομπών B[a]P και άλλων PAH στο περιβάλλον. Οι εκπομπές εμφανίζονται σε συνδυασμό με ένα ευρύ φάσμα ανθρώπινων δραστηριοτήτων, με κυριότερες σημερινές πηγές την κυκλοφορία, τις βιομηχανικές δραστηριότητες και την παραγωγή ενέργειας. Στον πίνακα 2, που προέρχεται από τη μελέτη της ERM, δίνεται μια επισκόπηση κατ' εκτίμηση εκπομπών B[a]P σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες.

([21]) Βλέπε υποσημείωση 4.

Πίνακας 2

Κατ' εκτίμηση εκπομπές B[a]P σε ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες ([22])

Χώρα	Συνολικές εκπομπές (τόνοι/έτος)	Πηγή σε ποσοστά %			
		Καύση καυσίμων	Μεταφορές	Βιομηχανία	Άλλες
Δανία	1	57,5	0,0	21,2	21,3
Σουηδία	6	42,0	2,0	48,2	7,8
Νορβηγία	8	14,9	72,6	9,6	2,9
Γερμανία	215	79,9	1,3	17,1	1,7
Ηνωμένο Βασίλειο	49	61,2	0,7	32,8	5,3
Γαλλία	54	26,2	34,5	34,3	5,0
Ολλανδία	7	20,0	4,8	67,5	7,7
Ευρώπη	1 409	69,3	6,0	23,3	1,8

(74) Από τον πίνακα 2 καθίσταται σαφές ότι η χρήση κρεοσώτου (που θα μπορούσε να ενταχθεί στην κατηγορία «άλλες» ή «βιομηχανία» δεν συνεισφέρει ιδιαίτερα στα συνολικά επίπεδα B[a]P στο γερμανικό περιβάλλον.

(75) Πρόσφατη μελέτη ([23]), στην οποία χρησιμοποιήθηκε η γερμανική τράπεζα περιβαλλοντικών δειγμάτων (με τη στήριξη του γερμανικού Υπουργείου Περιβάλλοντος) η οποία περιλαμβάνει τράπεζα ιστορικών δεδομένων μιας σειράς διαφόρων ειδών από επιλεγμένες τοποθεσίες στη Γερμανία, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι συγκεντρώσεις PAH στο ατμοσφαιρικό και θαλάσσιο περιβάλλον μειώθηκαν σημαντικά την περίοδο 1985-1994.

(76) Στον πίνακα 3 δίνεται μια επισκόπηση της κατανάλωσης κρεοσωτομένου ξύλου στην Ευρώπη.

Πίνακας 3

Κατανάλωση κρεοσωτομένου ξύλου στην Ευρώπη (1990) ([24])

Χώρα	Ετήσια χρήση 1990 (m^3/y)	Ετήσια χρήση/κεφαλή (10^{-3} m^3/cap. y)	Ετήσια χρήση/km^2 (m^3/km^2. y)
Γερμανία	150 000	2,3	0,4
Ολλανδία	100 000	6,7	2,9
Ισπανία	93 000	2,4	0,2
Ιταλία	74 000	1,3	0,3
Ηνωμένο Βασίλειο	65 000	1,1	0,3
Σουηδία	57 000	7,1	0,1
Γαλλία	45 000	0,8	0,08
Βέλγιο	26 000	2,6	0,8
Νορβηγία	20 000	5,0	0,06
Ιρλανδία	20 000	5,0	0,3
Φινλανδία	13 000	2,6	0,04
Δανία	5 000	1,0	0,1
Ευρώπη	1 000 000	2,0	0,2

([22]) *Πηγή:* van den Hout KD, 1994. «The impact of atmospheric deposition of non-acidifying pollutants on the quality of European forest soils and the North Sea, κύρια έκθεση του προγράμματος ESQUAD, σ. 145.»

([23]) J. Jakob, G. Grimmer, A. Hildebrandt, Trends in Environmental Pollution by PAH in Germany during the Period 1985-1995, δημοσιευμένο στο Polycyclic Aromatic Compounds, (1996).

([24]) Bkh consulting engineers, Foundation of the appeal against the EC-directive on creosote τελική έκθεση, Delft, 1 Ιουλίου 1995, σ. 6.

(77) Το 1990 στην Ευρώπη, χρησιμοποιήθηκαν συνολικά ένα εκατομμύριο κυβικά μέτρα κρεοσωτομένου ξύλου. Σε απόλυτους αριθμούς, η Γερμανία είναι ο μεγαλύτερος χρήσης κρεοσωτομένου ξύλου. Εντούτοις, η χρήση κατά κεφαλή δεν είναι εξαιρετικά υψηλή (όγδοη από τις δώδεκα ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο είναι πάνω από τον μέσον όρο, πολύ χαμηλότερα πάντως από την Ολλανδία. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι τα στοιχεία είναι από το 1990, δηλαδή πριν τα τεθούν σε ισχύ οι γερμανικοί κανονισμοί για τα πισσέλαια.

(78) Προκύπτει σαφώς ότι δεν υπάρχουν στοιχεία που να συνηγορούν στην ύπαρξη κάποιων ειδικών συνθηκών στη Γερμανία όσον αφορά τη ρύπανση του περιβάλλοντος από PAH και B[a]P λόγω της χρήσης κρεοσώτου και ξύλων επεξεργασμένων με κρεόσωτο ή της όλης χρήσης ξύλων επεξεργασμένων με κρεόσωτο, συνθηκών που θα απαιτούσαν την εφαρμογή κάποιας αυστηρότερης εθνικής πολιτικής.

Ανθρώπινη έκθεση

(79) Πριν προχωρήσουμε σε σχολιασμό των ουσιαστικών εκτιμήσεων που σχετίζονται με τους κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία, πρέπει να σημειωθεί ότι κανένα από τα προβλήματα που αναφέρονται στο παρόν κεφάλαιο δεν ταυτίζεται αποκλειστικά με τη Γερμανία, και ότι όλα θα μπορούσαν να έχουν την ίδια εφαρμογή και στα υπόλοιπα κράτη μέλη.

(80) Όσον αφορά τους κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία, πρέπει να σημειωθεί ότι η Γερμανία δεν παρουσιάζει ούτε νέα δεδομένα (δηλαδή δεδομένα άγνωστα κατά τη διάρκεια των συζητήσεων σύνταξης της οδηγίας 94/60/ΕΚ) ούτε δεδομένα που να καταδεικνύουν ότι υφίσταται υψηλότερη έκθεση στο κρεόσωτο του εν γένει πληθυσμού στη Γερμανία σε σύγκριση με τα υπόλοιπα κράτη μέλη. Ο ισχυρισμός ότι ο κίνδυνος καρκίνου από κρεόσωτο με λιγότερο από 50 ppm B[a]P έχει υποτιμηθεί, στηρίζεται στην ίδια ακριβώς μελέτη που χρησιμοποιήθηκε από το IARC για την ταξινόμηση και που ελήφθη επίσης ως βάση των συζητήσεων για την εκτίμηση της καρκινογενετικότητας του B[a]P και των πισσελαίων κατά τη διάρκεια της συνάντησης: «Εργαστήριο για την καρκινογενετικότητα πολύπλοκων και προερχόμενων από το πετρέλαιο ουσιών», που οργανώθηκε από την ΕΚ στην Ίσπρα το 1992, που οδήγησε στους κανόνες ταξινόμησης της οδηγίας 67/548/ΕΟΚ. Αυτό σημαίνει ότι η μελέτη ελήφθη επαρκώς υπόψη πριν από την υιοθέτηση της οδηγίας 94/60/ΕΚ.

(81) Οι εκτιμήσεις που έγιναν από τη Γερμανία κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης των κινδύνων για παιδά που παίζουν σε ξύλινες εγκαταστάσεις κατεργασμένες με κρεόσωτο βασίζονται σε μια σειρά παραδοχών, που χρειάζεται να συγκριθούν με παρόμοιες εκτιμήσεις που έχουν γίνει από άλλους εκτιμητές, κυρίως εκείνους των ολλανδικών αρχών και της μελέτης που παραγγέλθηκε από την Επιτροπή στα πλαίσια του σουηδικού αιτήματος για παρέκκλιση βάσει του πρότερου άρθρου 100α παράγραφος 4 σχετικά με την ίδια οδηγία, καθώς και της επιστημονικής επιτροπής για την τοξικότητα, την οικοτοξικότητα και το περιβάλλον.

(82) Η γερμανική αξιολόγηση διαφέρει ουσιωδώς από τις άλλες κατά το ότι η δόση εκθέσεως στο B[a]P υποτίθεται απλώς ότι είναι ταυτόσημη με τη συνολική ποσότητα B[a]P που μεταφέρεται στο δέρμα και δεν υπολογίζεται βάσει δεδομένων μέτρησης της απορρόφησης. Η καθ' ημέρα δόση έκθεσης στο B[a]P σύμφωνα με τη Γερμανία είναι 39,3 ng/ημέρα (με την παραδοχή της μεταφοράς μια φορά την εβδομάδα 10 μl κρεοσώτου πυκνότητας 1,1 g/ml που περιέχει 25 ppm B[a]P).

(83) Σε αντίθεση με τις υπόλοιπες μελέτες, η Γερμανία δεν λαμβάνει υπόψη της το βάρος σώματος και τις δερματικές ιδιαιτερότητες των εκτιθεμένων επιμέρους ατόμων, χρησιμοποιώντας απευθείας μια σχέση δόσης-απόκρισης από μελέτη που έγινε σε ποντικούς. Εκφράζοντας την υπολογιζόμενη έκθεση σε βάρος σώματος (βσ) 15 kg (όπως έκαναν οι υπόλοιποι εκτιμητές), η ημερήσια δόση ανέρχεται σε 2,62 ng/kg βσ/ημέρα. Ο αριθμός αυτός κάπως μεγαλύτερος αλλά όχι πολύ διαφορετικός από τα αποτελέσματα των ολλανδικών αρχών (2 ng/kg βσ/ημέρα) και της μελέτης που παραγγέλθηκε από την Επιτροπή στα πλαίσια της σουηδικής αίτησης (0,85 αντί 1,7 ng/kg βσ/ημέρα).

(84) Παρά το γεγονός ότι η ημερήσια δόση έκθεσης στο B[a]P που υπολογίζεται από τη Γερμανία (εκφραζόμενη σε βάρος σώματος) δεν διαφέρει πολύ από τη δόση που υπολογίζεται από τις ολλανδικές αρχές (και τη μελέτη που παραγγέλθηκε από την Επιτροπή για τη σουηδική αίτηση), τα αποτελέσματα για τον υπολογιζόμενο κίνδυνο είναι, στην πράξη, πολύ διαφορετικά. Σύμφωνα με τις ολλανδικές αρχές, ο κίνδυνος είναι ελαφρώς μόνον υψηλότερος από το αποδεκτό επίπεδο (της τάξης του 1×10^{-5}) για ξύλα επεξεργασμένα με κρεόσωτο που περιέχει 50 ppm B[a]P και ημερήσια έκθεση επί δέκα χρόνια. Αντιθέτως, η Γερμανία υπολογίζει κίνδυνο, μεγέθους πολύ υψηλότερου (2×10^{-2}) για ξύλα επεξεργασμένα με κρεόσωτο που περιέχει μόνον 25 ppm B[a]P με έκθεση μία φορά την εβδομάδα επί πέντε χρόνια, δηλαδή έχουμε μια πολύ χαμηλότερη έκθεση που καταλήγει σε πολύ μεγαλύτερο κίνδυνο. Οι παραδοχές που έγιναν από τη Γερμανία μπορεί συνεπώς να οδηγήσουν σε σαφή υπερεκτίμηση των περικλειομένων κινδύνων.

(85) Η εκτίμηση αυτή υποστηρίζεται από τη μελέτη της ERM [25], στην οποία η αξιολόγηση κινδύνων που έγινε για παιδιά που παίζουν σε κρεοσωτομένα ξύλα και παρουσιάζεται στη γερμανική αίτηση χαρακτηρίζεται ως μη περιεκτική και ποσοτική. Η ERM τονίζει ότι εάν οι παραδοχές και οι υπολογισμοί που έγιναν από τη Γερμανία εφαρμόζονται σε στοιχεία έκθεσης από μετρήσεις σε εργαζομένους σε μελέτες για επαγγελματικούς χώρους, όλοι οι εργαζόμενοι θα έπρεπε να έχουν αναπτύξει καρκίνο του δέρματος (κίνδυνος υψηλότερος από 300 %), πράγμα που δεν συμβαίνει προφανώς.

[25] Βλέπε υποσημείωση 5.

(86) Παρ' όλα αυτά, με βάση τις εκτιμήσεις των ολλανδικών αρχών και εκείνες που περιέχονται στις δύο μελέτες που παραγγέλθηκαν από την Επιτροπή στα πλαίσια της γερμανικής και της σουηδικής αίτησης για παρέκκλιση βάσει του πρότερου άρθρου 100α παράγραφος 4, προκύπτει ότι η ενδεχόμενη έκθεση στο B[a]P για παιδιά που παίζουν σε κρεοσωτομένες ξύλινες εγκαταστάσεις, είναι τέτοια ώστε ο ισχυρισμός των γερμανικών αρχών ότι ο κίνδυνος είναι μη αποδεκτός, να μην μπορεί να αγνοηθεί απόλυτα. Περαιτέρω, και οι δύο σύμβουλοι συνιστούν στην Επιτροπή, πριν να λάβει απόφαση, να περιμένει τα αποτελέσματα της μελέτης μακροπρόθεσμης καρκινογενετικότητας που γινόταν εκείνον τον καιρό ([26]) (ελήφθη στις αρχές του 1998). Τα συμπεράσματα αυτής της μελέτης εξετάστηκαν από την επιστημονική επιτροπή για την τοξικότητα, την οικοτοξικότητα και το περιβάλλον και η ανάλυσή τους παρουσιάζεται κατωτέρω.

3.1.4. *Αξιολόγηση της επιστημονικής επιτροπής για την τοξικότητα, την οικοτοξικότητα και το περιβάλλον*

(87) Κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της οδηγίας 94/60/ΕΚ, 21η προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο της οδηγίας 67/548/ΕΟΚ, είχε γίνει δεκτή ως ασφαλής από τα κράτη μέλη μια περιεκτικότητα σε B[a]P ίση με 50 ppm. Εντούτοις, όπως αναφέρθηκε ήδη, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη συμφώνησαν σε κοινή δήλωση για επανεξέταση της κατάστασης με βάση τα αποτελέσματα της μελέτης σχετικά με τις καρκινογόνους ιδιότητες των αποσταγμάτων λιθανθρακόπισσας, που πραγματοποιείτο με πρωτοβουλία της βιομηχανίας και σε συνεργασία με τον IARC.

(88) Η μελέτη αυτή ([27]) υποβλήθηκε στην Επιτροπή τον Ιανουάριο του 1998. Η μελέτη εξέτασε την καρκινογόνο δράση δύο προϊόντων κρεοσώτου που προσφέρονται από την χορηγό εταιρεία (Rüttgers-VfT AG, Γερμανία) και περιέχουν 10 και 275 ppm B[a]P. Λόγω του υψηλού ιξώδους των προϊόντων, τα προϊόντα αυτά δεν μπορούσαν να επιτεθούν απευθείας στο δέρμα των ποντικών αλλά έπρεπε να αραιωθούν σε τολουόλιο. Έτσι, σε ομάδες 62 ποντικών και για χρονικό διάστημα 78 εβδομάδων (δύο φορές την εβδομάδα, 25 μl) επιτέθηκαν διαλύματα με διάφορες συγκεντρώσεις του προϊόντος και επομένως διάφορες συγκεντρώσεις B[a]P, καθώς επίσης και καθαρά διαλύματα B[a]P και διάλυμα-μάρτυρας καθαρού τολουολίου. Κατά τη διάρκεια του χρονικού αυτού διαστήματος παρατηρείτο η ανάπτυξη όγκων, ενώ τα πειραματόζωα εξετάστηκαν προσεκτικά μετά τον τερματισμό της μελέτης.

(89) Η Επιτροπή υπέβαλε τη μελέτη αυτή και όλα τα υπόλοιπα έγγραφα με επιστημονικές πληροφορίες και πληροφορίες έκθεσης για το κρεόσωτο στην επιστημονική επιτροπή για την τοξικότητα, την οικοτοξικότητα και το περιβάλλον (ΕΕΤΟΠ). Η ΕΕΤΟΠ κλήθηκε να εκτιμήσει αν υπήρχαν επαρκή επιστημονικά στοιχεία που να στηρίζουν την άποψη ότι υφίσταται κίνδυνος καρκίνου για τους καταναλωτές από κρεόσωτο που περιέχει λιγότερο από 50 ppm B[a]P ή/και από ξύλα επεξεργασμένα με κρεόσωτο αυτού του τύπου και, σε καταφατική περίπτωση, αν μπορεί να αξιολογηθεί ή να δοθεί ποσοτική εκτίμηση του μεγέθους του. Η ΕΕΤΟΠ εξέφρασε τη γνώμη της στις 27 Νοεμβρίου 1998.

(90) Η ΕΕΤΟΠ παρατηρεί ότι η μελέτη Fraunhofer είναι σωστά σχεδιασμένη και επανεπιβεβαιώνει την καρκινογόνο δράση των παρασκευασμάτων λιθανθρακόπισσας. Λόγω της γονιδιοτοξικής ικανότητας των PAH, συμπεριλαμβανομένου του B[a]P, δεν υπάρχει κατώτατο όριο συγκέντρωσης που να προσδιορίζει την καρκινογενετικότητα. Η μελέτη δείχνει σαφώς την ύπαρξη γραμμικής σχέσεως δόσεως-απόκρισης μεταξύ της περιεκτικότητας των χορηγηθεισών παρασκευασμάτων σε B[a]P και του αριθμού των αναπτυχθέντων όγκων σε ζώα. Και τα δύο παρασκευάσματα έχουν πενταπλάσια ικανότητα πρόκλησης δερματικών καρκίνων από το καθαρό B[a]P, πιθανόν λόγω της παρουσίας και των υπόλοιπων καρκινογόνων ουσιών στο κρεόσωτο. Από τη μελέτη μπορεί να συναχθεί ότι η χορήγηση κρεοσώτου που περιέχει 50 ppm B[a]P συνεπάγεται σημαντική συχνότητα εμφάνισης καρκίνου του δέρματος σε ποντικούς.

(91) Τα στοιχεία για την πλήρη αξιολόγηση της σχέσης των αποτελεσμάτων που παρατηρούνται στις μελέτες επάλειψης του δέρματος ποντικών με την περίπτωση της έκθεσης του ανθρώπου είναι ανεπαρκής. Η παρέκταση στοιχείων δερματικής καρκινογενετικότητας από τους ποντικούς στους ανθρώπους εμπερικλείει επίσης ορισμένες αβεβαιότητες που συνεπάγονται δυσκολίες στην άμεση χρησιμοποίηση στοιχείων καρκινογενετικότητας στους ποντικούς για την εκτίμηση του καρκινικού κινδύνου στους ανθρώπους. Η κατ' είδος ευαισθησία της δερματικής έκθεσης στην καρκινογόνο δράση του κρεοσώτου επηρεάζεται από τη μορφολογία και τη φυσιολογία του δέρματος, από τη μεταβολική ενεργοποίηση και απενεργοποίηση στο δέρμα και από τις διεργασίες αποκατάστασης. Με βάση το σύνολο των διαθέσιμων πληροφοριών, είναι συνεπώς δύσκολο να γίνει επιστημονικώς αιτιολογημένη αξιολόγηση του καρκινικού κινδύνου, π.χ. στη δερματική έκθεση παιδιών που παίζουν σε ξύλα επεξεργασμένα με κρεόσωτο.

(92) Από τα στοιχεία της μελέτης Fraunhofer, η ΕΕΤΟΠ υπολόγισε την T25 τιμή καρκινογόνου ικανότητας του καθαρού B[a]P στα 13 μg/kg βσ/ημέρα. Η T25 είναι η χρόνια ημερήσια δόση ανά χιλιόγραμμο βάρους σώματος που προκαλεί όγκους στο 25 % των πειραματοζώων σε ένα συγκεκριμένο σημείο ιστού στα πλαίσια του συνήθους χρόνου ζωής αυτού του είδους. Τα εξεταισθέντα σκευάσματα κρεοσώτου είχαν πενταπλάσια συνολική καρκινογόνο ικανότητα (2,7 μg/kg βσ/ημέρα).

(93) Εφόσον η τιμή από τις εκτιμήσεις έκθεσης στην περίπτωση του σεναρίου των παιδιών που παίζουν σε ξύλα επεξεργασμένα με κρεόσωτο όπως υπολογίστηκε από τη Γερμανία (2,62 ng B[a]P ανά kg βσ/ημέρα) θεωρηθεί κοντά στην πραγματικότητα, η τιμή αυτή οδηγεί σε μια τιμή διά βίου καρκινικού κινδύνου της τάξης του $2,52 \times 10^{-4}$ με την υπόθεση της διά βίου καθημερινής έκθεσης, τιμή που εμπνέει σαφείς ανησυχίες, του $3,6 \times 10^{-5}$ για καθημερινή έκθεση επί δέκα χρόνια από σύνολο 70 (ολλανδική παραδοχή) και του

([26]) Βλέπε υποσημείωση 7.
([27]) Βλέπε υποσημείωση 7.

$1,8 \times 10^{-5}$ για καθημερινή έκθεση επί πέντε χρόνια από σύνολο 70 (γερμανική παραδοχή). Αν χρησιμοποιηθούν οι δόσεις εκθέσεως που υπολογίστηκαν από τις ολλανδικές αρχές (2 ng/kg βσ/ημέρα) ή στη μελέτη που παραγγέλθηκε από την Επιτροπή για τη σουηδική περίπτωση (0,85 ή 1,7 ng/kg βσ/ημέρα), τότε οι κίνδυνοι αυτοί μειώνονται αναλογικά.

(94) Με βάση την πιο πρόσφατη μελέτη για τη σχέση δόσης-απόκρισης στην περίπτωση της δερματικής καρκινογενετικότητας του κρεοσώτου, όπως εξάγεται από την ΕΕΤΟΠ και το μοντέλο έκθεσης που επιλέχθηκε από τη Γερμανία, ο υπολογιζόμενος κίνδυνος είναι μερικές τάξεις μεγέθους μικρότερος από εκείνον που εκτιμάται από τη Γερμανία. Ανάλογα με το επιλεγόμενο μοντέλο έκθεσης, ο κίνδυνος είναι, εντούτοις, ελαφρώς ή σαφέστερα πάνω από την τιμή του 1×10^{-5}, που προτείνεται ως αποδεκτό επίπεδο κινδύνου για τα γονιδιοτοξικά καρκινογόνα στο πόσιμο νερό από την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας.

(95) Η ΕΕΤΟΠ αναφέρει επίσης ότι η τιμή των 2 ng B[a]P ανά kg βσ/ημέρα ως η χειρότερη περίπτωση έκθεσης στο B[a]P από το παιχνίδι σε ξύλα επεξεργασμένα με κρεόσωτο πρέπει να συγκριθεί με τις εκτιμήσεις πρόσληψης B[a]P μέσω της τροφής. Η ετήσια πρόσληψη B[a]P από την τροφή έχει εκτιμηθεί ότι είναι της τάξεως των 0,3-1,6 mg, πράγμα που σημαίνει ημερήσιες εκθέσεις της τάξης των 12-63 ng/kg βσ στην περίπτωση ατόμου βάρους 70 χιλιογράμμων (δηλαδή πολύ υψηλότερες από τη δερματική επαφή).

(96) Γενικά, η ΕΕΤΟΠ καταλήγει στο συμπέρασμα ότι:

1. — Δεδομένης της γονιδιοτοξικότητας του B[a]P και των αποτελεσμάτων της μελέτης Fraunhofer, υπάρχουν επαρκή επιστημονικά στοιχεία προς υποστήριξη της άποψης ότι υφίσταται καρκινικός κίνδυνος για τους καταναλωτές από κρεόσωτο που περιέχει λιγότερο από 50 ppm B[a]P ή/και ξύλα επεξεργασμένα με τέτοιου είδους κρεόσωτο.

   — Το B[a]P είναι ένας καλός δείκτης για την καρκινογόνο επικινδυνότητα του εξεταζομένου παρασκευάσματος κρεοσώτου, εφόσον υπήρξε γραμμική σχέση μεταξύ συχνότητας εμφάνισης καρκίνου και δόσης B[a]P. Εντούτοις, η καρκινογόνος ικανότητα του παρασκευάσματος κρεοσώτου ήταν πενταπλάσια εκείνης που αντιστοιχούσε στην περιεκτικότητά του σε B[a]P.

2. — Με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες, λαμβανομένων υπόψη των σημαντικών αβεβαιοτήτων στην εκτίμηση των κινδύνων για τα παιδιά που έρχονται σε επαφή με ξύλα επεξεργασμένα με κρεόσωτο, το μέγεθος του κινδύνου δικαιολογεί απόλυτα την έκφραση ανησυχιών. Εντούτοις, η μέγιστη εκτιμηθείσα έκθεση είναι κάπου 6-30 φορές χαμηλότερη από την έκθεση από το στόμα στην οποία υπόκειται ο ενήλικος πληθυσμός λόγω της ύπαρξης B[a]P στην τροφή.

   — Για να μπορέσει να εκτιμηθεί καλύτερα η κατάσταση από πλευράς έκθεσης, θα πρέπει να γίνει μια πραγματική δια βίου μαζική μελέτη σε εκτιθέμενα παιδιά. Εκτός από το ότι μια τέτοια μελέτη είναι ιδιαίτερα πολύπλοκη και χρειάζεται πολλούς πόρους, είναι ενδεχόμενο να εγείρει και ηθικά ζητήματα.

3.1.5. *Γενική αξιολόγηση*

(97) Η Γερμανία ούτε ισχυρίστηκε, ούτε μπόρεσε να αποδειχθεί μέσω περαιτέρω έρευνας, ότι στη Γερμανία υφίστανται κάποιες ειδικές συνθήκες από πλευράς γενικής ρύπανσης του περιβάλλοντος από PAH, ή από πλευράς έκθεσης του ανθρώπου και του περιβάλλοντος σε PAH που προέρχονται από τη χρήση κρεοσώτου και ξύλων επεξεργασμένων με κρεόσωτο ή ότι μπορεί κάτι τέτοιο να συμβεί εάν η Γερμανία εφαρμόσει τις διατάξεις της οδηγίας 94/60/ΕΚ.

(98) Εντούτοις, η Επιτροπή πήρε πρόσθετες πληροφορίες στα πλαίσια παρόμοιων αιτημάτων από την Ολλανδία, τη Σουηδία και τη Δανία για παρέκκλιση από την οδηγία 94/60/ΕΚ βάσει του πρότερου άρθρου 100α παράγραφος 4 της συνθήκης ΕΚ, καθώς και νέα επιστημονικά στοιχεία από εκτεταμένη μελέτη που διενεργήθηκε μετά την έκδοση της κοινοτικής οδηγίας.

(99) Με βάση αυτά τα τελευταία πειραματικά δεδομένα, η ΕΕΤΟΠ εκτίμησε ότι υπάρχει πράγματι κίνδυνος καρκίνου για τους ανθρώπους από το κρεόσωτο που περιέχει λιγότερο από 50 ppm B[a]P και από ξύλα επεξεργασμένα με αυτού του είδους το κρεόσωτο, το μέγεθος όμως του κινδύνου δεν μπορεί να εκτιμηθεί με βεβαιότητα. Λαμβάνοντας υπόψη τις αβεβαιότητες σχετικά με την έκθεση, η Επιτροπή κρίνει ότι τυχόν μέτρα με στόχο τη μείωση της πιθανότητας παρατεταμένης δερματικής έκθεσης στο κρεόσωτο, είτε μέσω άμεσης επαφής με κρεόσωτο είτε μέσω ξύλων επεξεργασμένων με κρεόσωτο, δικαιολογούνται βάσει της αρχής της προφύλαξης.

(100) Στη νομοθεσία που κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή από τη Γερμανία λαμβάνεται υπόψη η γενική αρχή της αναλογικότητας, δηλαδή τα μέτρα δεν φαίνεται να υπερβαίνουν το κατάλληλο και αναγκαίο επίπεδο για την επίτευξη του θεμιτού στόχου, δεδομένου ότι η εν λόγω νομοθεσία προβλέπει τη δυνατότητα χρησιμοποίησης κρεοσώτου και προϊόντων που περιέχουν κρεόσωτο, εφόσον αυτή είναι συμβατή με τις ανάγκες για την προστασία της υγείας και του περιβάλλοντος.

(101) Σύμφωνα με το άρθρο 95 παράγραφος 7 της συνθήκης, η Επιτροπή εξετάζει ήδη το κατά πόσο είναι πρόσφορο να

προσαρμοστούν στην τεχνική πρόοδο οι διατάξεις της οδηγίας 94/60/ΕΚ σχετικά με το κρεόσωτο. Επιπλέον, η Επιτροπή θα αξιολογήσει τη χρήση του κρεοσώτου στα πλαίσια του προγράμματος ανασκόπησης που θεσπίζεται στο άρθρο 16 της οδηγίας 98/8/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 1998, για τη διάθεση βιοκτόνων στην αγορά ([28]) σε χρονικά πλαίσια συμβατά με το γενικό χρονοδιάγραμμα του προγράμματος ανασκόπησης, λαμβάνοντας επίσης υπόψη τυχόν άλλες εντοπιζόμενες προτεραιότητες κατά την ουσιαστική κατάρτιση του προγράμματος. Περαιτέρω, σε ένα εν εξελίξει ερευνητικό πρόγραμμα στα πλαίσια του τέταρτου προγράμματος πλαισίου για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη εξετάζεται η αλυσίδα παραγωγής και η εν χρήσει ζωή στύλων που έχουν υποβληθεί σε επεξεργασία με κρεόσωτο ([29]).

3.2. *Απουσία αυθαίρετων διακρίσεων*

(102) Το άρθρο 95 παράγραφος 6 υποχρεώνει την Επιτροπή να ελέγχει μήπως οι εθνικές διατάξεις αποτελούν μέσον αυθαίρετων διακρίσεων. Σύμφωνα με τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, απουσία διακρίσεων σημαίνει ότι δεν πρέπει να γίνεται διαφορετική αντιμετώπιση παρόμοιων καταστάσεων ούτε παρόμοια αντιμετώπιση διαφορετικών καταστάσεων.

(103) Οι περιορισμοί στην εμπορία και τη χρήση προϊόντων που περιέχουν κρεόσωτο στα γερμανικά διατάγματα βασίζεται στην περιεκτικότητά τους σε B[a]P: 5, 50 ή 500 ppm. Οι περιορισμοί εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις σε όλα τα προϊόντα, είτε εγχωρίως παραγόμενα είτε εισαγόμενα. Το ίδιο ισχύει και για τα ξύλα που είναι επεξεργασμένα με παρασκευάσματα που περιέχουν κρεόσωτο. Η Επιτροπή θεωρεί, συνεπώς, ότι δεν υπάρχουν στοιχεία ότι οι γερμανικοί κανονισμοί μπορεί να χρησιμοποιηθούν ως μέσον επιβολής αυθαίρετων διακρίσεων μεταξύ οικονομικών παραγόντων στην Κοινότητα.

3.3. *Απουσία συγκεκαλυμμένων περιορισμών στο εμπόριο*

(104) Κάθε αυστηρότερο εθνικό μέτρο στον τομέα των περιορισμών στο εμπόριο και τη χρήση προϊόντων που αποκλίνει από τις διατάξεις μιας κοινοτικής οδηγίας συνιστά κανονικά εμπόδιο στο εμπόριο. Προϊόντα που μπορούν να διατίθενται νόμιμα στην αγορά στην υπόλοιπη Κοινότητα, δεν μπορούν να διατίθενται στην αγορά στα υπόψη κράτη μέλη. Το σκεπτικό των διατάξεων της παραγράφου 6 του άρθρου 95 είναι να μην επιτρέπεται η εφαρμογή των περιορισμών που βασίζονται στα κριτήρια της παραγράφου 4 για απρόσφορους λόγους, οι οποίοι στην πραγματικότητα συνιστούν οικονομικά μέτρα που εισάγονται για την παρεμπόδιση της εισαγωγής προϊόντων από άλλα κράτη μέλη προκειμένου να προστατευθεί εμμέσως η εθνική παραγωγή.

(105) Η Επιτροπή έδωσε εντολή για τη διενέργεια μελέτης ([30]) για την ανάλυση των επιπτώσεων στο εμπόριο και τον ανταγωνισμό από τη διατήρηση από τη Γερμανία των αυστηρότερων εθνικών της διατάξεων. Η μελέτη ανέλαβε να εξετάσει όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τον όγκο και την αξία των συναλλαγών με τα άλλα εμπλεκόμενα κράτη μέλη, τα συμφέροντα που μπορεί να έχει η Γερμανία στο να χρησιμοποιήσει τους εθνικούς της κανονισμούς για την προώθηση εθνικών της συμφερόντων σε υποκατάστατα, καθώς και τα συμφέροντα που μπορεί να έχει η Γερμανία στο να χρησιμοποιήσει τους εθνικούς της κανονισμούς για την προώθηση εναλλακτικών λύσεων στη θέση των επεξεργασμένων με κρεόσωτο ξύλων. Για το σκοπό αυτό, έγιναν προσωπικές συζητήσεις με φορείς κατάρτισης κανονισμών στη Γερμανία, με εκπροσώπους της βιομηχανίας καθώς και με σχετικές βιομηχανικές ενώσεις.

(106) Σύμφωνα με τη μελέτη, η Γερμανία εισάγει το σύνολο του κρεοσώτου για εγχώρια κατανάλωση (περίπου έξι τόνους). Από την άλλη μεριά, το σύνολο της παραγωγής του μοναδικού παραγωγού κρεοσώτου στη Γερμανία εξάγεται (30 000 τόνοι, κυρίως στις ΗΠΑ). Όμως, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι οι εξαγωγές κρεοσώτου που περιέχει μέχρι 500 ppm B[a]P επιτρέπονται μόνον σε χώρες με ειδικές κλιματικές συνθήκες που απαιτούν ενισχυμένη προστασία του ξύλου. Αυτό σημαίνει ότι στην πράξη εφαρμόζονται οι ίδιοι περιορισμοί και στις εξαγωγές και στην εθνική αγορά. Συνεπώς, η εθνική νομοθεσία για το κρεόσωτο δεν προσπαθεί να προστατεύσει την εγχώρια αγορά, εγείροντας εμπόδια στις εισαγωγές και αφήνοντας ανεπηρέαστες τις εξαγωγές. Η Γερμανία εμφανίζεται επίσης να εισάγει ξυλεία επεξεργασμένη με κρεόσωτο αν και δεν υπήρχαν διαθέσιμα ακριβή στοιχεία.

(107) Το κρεόσωτο μπορεί να υποκατασταθεί από πιο πρόσφατα και υψηλότερης αξίας βιοκτόνα επεξεργασίας της ξυλείας (όπως άλατα μετάλλων ή βορίου). Τα προϊόντα αυτά παράγονται και εισάγονται στη Γερμανία με τον ίδιο τρόπο όπως το κρεόσωτο.

(108) Αναφέρθηκε προηγουμένως ότι υφίστανται πράγματι ανησυχίες όσον αφορά τη δημόσια υγεία από τη χρήση κρεοσώτου και επεξεργασμένης ξυλείας. Συνεπώς, πραγματικός στόχος του αιτήματος διατήρησης της εθνικής νομοθεσίας φαίνεται να είναι η προστασία της υγείας και όχι η δημιουργία συγκεκαλυμμένων εμποδίων στο εμπόριο.

(109) Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί γενικά ότι δεν υπάρχουν ενδεικτικά στοιχεία για συγκεκαλυμένο περιορισμό στο εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών που να προκαλείται από τα γερμανικά διατάγματα σχετικά με το κρεόσωτο.

3.4. *Απουσία εμποδίων στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς*

(110) Η προϋπόθεση αυτή, που προβλέπεται από το άρθρο 95 παράγραφος 6 πρώτο εδάφιο, είναι νέα σε σύγκριση με το κείμενο του πρότερου άρθρου 100α παράγραφος 4 της

([28]) ΕΕ L 123 της 24.4.1998, σ. 1.

([29]) Σύμβαση έρευνας FAIR5-CT98-3933 (τέταρτο πρόγραμμα πλαίσιο για ΕΤΑ), Integrating the processes involved in the production of creosoted utility poles.

([30]) Environmental Resources Management, Trade and Competition Assessment of the German and Danish Request for Derogations on the Marketing and Use of Cresote, τελική έκθεση, Ιούνιος 1996.

συνθήκης ΕΚ. Η προϋπόθεση αυτή δεν μπορεί να ερμηνευτεί κατά τρόπο που να παρεμποδίζει την έγκριση οποιουδήποτε εθνικού μέτρου που είναι πιθανόν να επηρεάσει την εγκαθίδρυση της εσωτερικής αγοράς. Στην πράξη, κάθε εθνικό μέτρο που αποκλίνει από ένα μέτρο εναμόνισης που στοχεύει στην εγκαθίδρυση και λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, συνιστά κατ' ουσία μέτρο που είναι πιθανόν να επηρεάσει την εσωτερική αγορά. Κατά συνέπεια, για τη διατήρηση του επωφελούς χαρακτήρα της διαδικασίας παρέκκλισης που προβλέπεται από το άρθρο 95 της συνθήκης ΕΚ, η Επιτροπή θεωρεί ότι, στα πλαίσια του άρθρου 95 παράγραφος 6, η έννοια του εμποδίου στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς πρέπει να γίνεται αντιληπτή ως ένα δυσανάλογο αποτέλεσμα σε σχέση με τον επιδιωκόμενο στόχο.

(111) Η Γερμανία διατείνεται ότι οι επιπτώσεις της αυστηρότερης γερμανικής νομοθεσίας στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς μπορούν να θεωρηθούν ως ήσσονος σημασίας για τους ακόλουθους λόγους:

— τα πισσέλαια είναι αναπόφευκτα υποπροϊόντα της βιομηχανίας παραγωγής κοκ, με χαμηλή οικονομική αξία. Οι μεγαλύτεροι παραγωγοί βρίσκονται στη Γερμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο,

— τα μέρη που επηρεάζονται συνεπώς περισσότερο από τις αυστηρότερες εθνικές διατάξεις είναι οι γερμανοί παραγωγοί, πράγμα που δείχνει σαφώς ότι οι εθνικοί κανονισμοί δεν έχουν εισαχθεί ως μέσον οικονομικών διακρίσεων ή συγκεκαλυμμένων περιορισμών στο εμπόριο.

(112) Η Γερμανία βεβαιώνει περαιτέρω ότι δεν υπάρχουν κάποια άλλα δυνατά μέτρα που να έχουν λιγότερο δυσμενή επίδραση στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς με ταυτόχρονη διατήρηση ενός συγκρίσιμου επιπέδου προστασίας.

(113) Σύμφωνα με τη μελέτη της ERM ([31]), η ευρωπαϊκή βιομηχανία παραγωγής κρεοσώτου χαρακτηρίζεται από τα ακόλουθα στοιχεία:

— το κρεόσωτο παράγεται ως παραπροϊόν και όχι ως πρωταρχικό προϊόν,

— η παραγωγή υπερβαίνει την κατανάλωση σε σημαντικό βαθμό,

— ο αριθμός των παραγωγών κρεοσώτου είναι μικρός,

— υπάρχει τάση μείωσης της ζήτησης.

(114) Λόγω αυτής της κατάστασης, οι προμηθευτές είναι εν γένει πρόθυμοι να εφαρμόσουν τις προδιαγραφές για το προϊόν που απαιτούνται από τους πελάτες τους (εφόσον μπορεί να γίνει από τεχνικής πλευράς).

(115) Παραγωγοί κρεοσώτου υπάρχουν στη Γερμανία, την Αυστρία, το Βέλγιο, τη Δανία, τη Γαλλία, την Ολλανδία, την Ιταλία, την Ισπανία, και το Ηνωμένο Βασίλειο. Το 90 % του κρεοσώτου χρησιμοποιείται για τη βιομηχανική διαπότιση ξυλείας από εξειδικευμένες εταιρείες συντήρησης ξύλου. Το υπόλοιπο 10 % του κρεοσώτου χρησιμοποιείται από μεμονωμένους καταναλωτές, κυρίως στο Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία.

(116) Οι ειδικές εταιρείες διαπότισης επεξεργάζονται κατά πρώτο λόγο την ξυλεία για χρήση ως τηλεφωνικοί και ηλεκτρικοί στύλοι και ως σιδηροδρομικές τραβέρσες. Η σύσταση του κρεοσώτου ποικίλλει ανάλογα με τη χρησιμοποιηθείσα λιθανθρακόπισσα, τη χρησιμοποιηθείσα μέθοδο παραγωγής και τις απαιτήσεις του πελάτη. Στην πράξη, οι περισσότεροι από τους μεγάλους χρήστες έχουν αναπτύξει τις δικές τους λεπτομερείς προδιαγραφές όσον αφορά τις καμπύλες ζέσεως και τη συγκέντρωση των επιμέρους συστατικών του κρεοσώπου. Οι περισσότεροι, όχι πάντως όλοι, από τους παραγωγούς μπορούν να παράγουν κρεόσωτο με λιγότερο από 50 ppm B[a]P.

(117) Στον πίνακα 4 που ακολουθεί δίνεται μια επισκόπηση της κατάστασης όσον αφορά τους παραγωγούς κρεοσώτου, τη γεωγραφική τους θέση, το αν μπορούν να παραγάγουν κρεόσωτο με περιεκτικότητα σε B[a]P < 50 ppm και το αν έχουν εμπορικές συναλλαγές με τη Γερμανία.

Πίνακας 4

Παραγωγή, πωλήσεις και εμπόριο κρεοσώτου στην Ευρώπη ([32])

Χώρα	Αριθμός παραγωγών	Δυνατότητα παραγωγής κρεοσώτου με B[a]P < 50 ppm	Πωλήσεις κρεοσώτου 1995 (τόνοι/έτος)	Συναλλαγές με τη Γερμανία
Αυστρία	1	Όχι	—	Ναι
Βέλγιο	1	Ναι	3 900	Όχι
Δανία	1	Ναι	0	Ναι

([31]) Βλέπε υποσημείωση 30.

([32]) *Πηγή:* βλέπε υποσημείωση 30, και: W. D. Betts, Study of the Effects on Trade and Competition of the Retention by The Netherlands of its National Rules in Place of the Rules to be Established by Directive 94/60/EC, Tar Industries Services, Chesterfield (UK), Δεκέμβριος 1995.

Χώρα	Αριθμός παραγωγών	Δυνατότητα παραγωγής κρεοσώτου με B[a]P < 50 ppm	Πωλήσεις κρεοσώτου 1995 (τόνοι/έτος)	Συναλλαγές με τη Γερμανία
Γαλλία	1	Ναι	6 750	Όχι
Γερμανία	1	Ναι	5 000	—
Ολλανδία	1	Ναι	5 000	Ναι
Ισπανία	2	Ναι/Όχι	13 950	Όχι
Ηνωμένο Βασίλειο	2	Ναι	20 000	Όχι
Ιταλία	—	—	11 100	Όχι
Ελλάδα	—	—	6 700	Όχι
Ιρλανδία	—	—	3 000	Όχι
Σουηδία	—	—	6 000	Ναι
Φινλανδία	—	—	5 000	Ναι

(118) Οι ρυθμίσεις για την εμπορία και τη χρήση κρεοσώτου εφαρμόζονται στη Γερμανία από το 1991. Αποτέλεσμα της νομοθεσίας ήταν κυρίως η εξάλειψη της αγοράς για επίθεση με πινέλο (ιδιώτες καταναλωτές) και η εισαγωγή περιορισμών στην επαγγελματική αγορά (μέθοδος επεξεργασίας, χρήση κρεοσώτου με λιγότερο από 50 ppm B[a]P εκτός από την περίπτωση σιδηροδρομικών τραβερσών και ηλεκτρικών στύλων για εξαγωγή).

(119) Ως αποτέλεσμα, η γερμανική αγορά κρεοσώτου περιορίζεται σε παραγωγούς που μπορούν να παράγουν κρεόσωτο με περιεκτικότητα σε ppm B[a]P < 50 ppm, πράγμα που οδήγησε σε εξοβελισμό του αυστριακού παραγωγού κρεοσώτου από τη γερμανική αγορά. Οι περισσότεροι παραγωγοί στα υπόλοιπα κράτη μέλη μπορούν να συμμορφωθούν με τις γερμανικές ρυθμίσεις. Στην πράξη, το σύνολο σχεδόν του εγχωρίως καταναλισκόμενου κρεοσώτου εισάγεται από άλλα κράτη μέλη. Φαίνεται να υφίσταται ακόμη μια πολύ μικρή αγορά για κρεόσωτο που περιέχει μέχρι 500 ppm B[a]P (εξαίρεση στις εθνικές ρυθμίσεις για εξαγωγή) που πρακτικώς δεν εξετάζεται.

(120) Λόγω των περιορισμών, ο ανταγωνισμός έχει αυξηθεί και έχουν μειωθεί τα περιθώρια για την εμπορία και χρήση προϊόντων κρεοσώτου στη Γερμανία. Η πτώση στην αγορά επηρέασε κυρίως και δυσανάλογα τον γερμανό παραγωγό που χρειάστηκε να μειώσει την παραγωγή του, να επικεντρωθεί στις εξαγωγές και να αναπροσανατολίσει την πλεονάζουσα παραγωγή σε χαμηλότερης αξίας προϊόντα, όπως ο μέλας άνθρακας και η πίσσα για ηλεκτρόδια. Η κατάσταση αυτή δεν φαίνεται να έχει αλλάξει μετά την έκδοση της οδηγίας 94/60/ΕΚ.

(121) Όσον αφορά την επεξεργασμένη με κρεόσωτο ξυλεία, στη Γερμανία υπάρχουν γύρω στις πέντε εταιρείες που επεξεργάζονται ξύλα με κρεόσωτο (διαπότιση πίεσης/κενού), χρησιμοποιείται δε κυρίως για τραβέρσες σιδηροδρομικών γραμμών και ηλεκτρικούς και τηλεφωνικούς στύλους. Στο εμπόριο με επεξεργασμένη ξυλεία μπορεί να επέλθει στρέβλωση της αγοράς από το γεγονός ότι μπορεί να εισάγεται μόνον ξύλο επεξεργασμένο με κρεόσωτο που περιέχει λιγότερο από 50 ppm B[a]P, ενώ μπορεί να εξάγεται ξύλο επεξεργασμένο με κρεόσωτο που περιέχει μέχρι 500 ppm B[a]P. Εντούτοις, η μελέτη δείχνει ότι η ποσότητα των εξαγομένων αυτών ξύλων φαίνεται να είναι πολύ μικρή.

(122) Η αγορά για τραβέρσες σιδηροδρομικών γραμμών φθίνει φθάνοντας από την κορυφαία ποσότητα των 200 000 τραβερσών κατ' έτος κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 50 στις 30 000 περίπου τραβέρσες το χρόνο το 1995. Κύρια αιτία είναι η αντικατάσταση με σκυρόδεμα καθώς η αυξημένη μάζα των τραβερσών απαιτείται για σύγχρονες γραμμές που χρησιμοποιούνται από συρμούς υψηλών ταχυτήτων. Η αγορά για στύλους επεξεργασμένους με κρεόσωτο είναι και αυτή σε φθίνουσα πορεία, καθώς σε όλες τις εφαρμογές χρησιμοποιείται όλο και περισσότερο η επεξεργασία με άλατα (μεταφορά ηλεκτρικού ρεύματος, τηλεπικοινωνίες, γεωργία). Από έρευνα που έγινε για λογαριασμό του Ομοσπονδιακού Οργανισμού Περιβάλλοντος στη γερμανική αγορά για την επεξεργασμένη ξυλεία το 1992, εξήχθη το συμπέρασμα ότι στη Γερμανία χρησιμοποιούνται ετησίως περίπου δύο εκατομμύρια κυβικά μέτρα ξυλείας. 750 000 κυβικά μέτρα είναι ξυλεία επεξεργασμένη με άλατα υπό πίεση, ποσότητα που αντιστοιχεί στο 70-90 % της όλης αγοράς επεξεργασίας ξυλείας.

(123) Η αγορά για την επεξεργασία ξύλου με κρεόσωτο φαίνεται να έχει πάρει φθίνουσα πορεία ήδη πριν από την εφαρμογή της γερμανικής νομοθεσίας, αν και η νομοθεσία φαίνεται ότι έχει επιταχύνει την τάση αυτή. Οι τάσεις για χρήση εναλλακτικών λύσεων στις βασικές εφαρμογές του επεξεργασμένου ξύλου (σιδηροδρομικές τραβέρσες και στύλοι) υπήρχαν ήδη πριν από την εφαρμογή των γερμανικών ρυθμίσεων που απλώς, έτσι, ενισχύθηκαν.

(124) Συμπερασματικά, ο άμεσος όγκος και αξία των συναλλαγών κρεοσώτου που επηρεάζονται από τις γερμανικές ρυθμίσεις είναι μικρός αφού ήδη η χρήση του κρεοσώτου έχει μειωθεί δραστικά. Καθώς η εθνική νομοθεσία άρχισε να εφαρμόζεται από το 1991, η διατήρηση της εθνικής νομοθεσίας μετά την έκδοση της οδηγίας 94/60/ΕΚ δεν μεταβάλλει την

υπάρχουσα προηγουμένως κατάσταση, η οποία δεν φάνηκε να προκαλεί σημαντικές στρεβλώσεις στην εσωτερική αγορά όσον αφορά το εμπόριο επεξεργασμένης ξυλείας ή κρεοσώπου.

(125) Λαμβάνοντας υπόψη τις προηγούμενες παρατηρήσεις, η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν υπάρχουν ενδεικτικά στοιχεία ότι οι γερμανικές διατάξεις που υπόκεινται στην παρούσα απόφαση συνιστούν δυσανάλογο εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς σε σχέση με τους επιδιωκόμενους στόχους.

IV. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ**

(126) Βάσει των ανωτέρω θεωρήσεων, η Επιτροπή έχει τη γνώμη ότι οι διατάξεις σχετικά με τη χρήση κρεοσώτου που κοινοποιήθηκαν από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας σύμφωνα με το πρότερο άρθρο 100α παράγραφος 4 της συνθήκης ΕΚ και εξετάστηκαν σύμφωνα με το άρθρο 95 παράγραφοι 4 και 6 της συνθήκης ΕΚ:

— πληρούν τις τυπικές απαιτήσεις των εν λόγω διατάξεων και πρέπει να γίνουν δεκτές,

— μπορούν να θεωρηθούν αιτιολογημένες λόγω επιτακτικής ανάγκης για την προστασία της ανθρώπινης υγείας,

— δεν συνιστούν μέσον αυθαίρετης διάκρισης, συγκεκαλυμμένο περιορισμό στο εμπόριο μεταξύ κρατών μελών ή δυσανάλογο εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

(127) Η Επιτροπή έχει συνεπώς λόγους να κρίνει ότι οι κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις μπορούν να εγκριθούν,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Οι διατάξεις για την εμπορία και τη χρήση πισσελαίων, που περιλαμβάνονται στο διάταγμα για τα υπό απαγόρευση χημικά προϊόντα, τμήμα 17 προσαρτημένο στην παράγραφο 1 και στο διάταγμα για τις επικίνδυνες ουσίες, παράγραφος 12, σε συνδυασμό με το προσάρτημα III αριθ. 15, και παράγραφος 15, σε συνδυασμό με το προσάρτημα IV αριθ. 13, που κοινοποιήθηκαν στις 4 Ιουλίου 1995, εγκρίνονται.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.

Βρυξέλλες, 26 Οκτωβρίου 1999.

Για την Επιτροπή
Erkki LIIKANEN
Μέλος της Επιτροπής